

Omakoti

Oili Jalonen
autollesi

• Hinaukset • Varaosat
• Romuautojen vastaanotto ja keräily
• Meiltä virallinen romutustodistus

www.oilijalonen.fi • p. 0440 122 121

Jalosenkuja 6, 20460 Turku

TURKU » NUMERO 5/2024 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 16. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

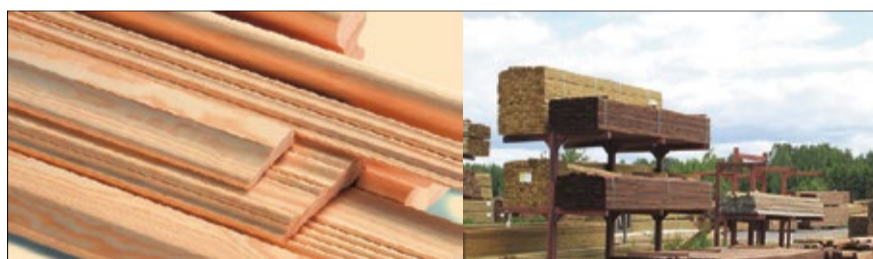
Täydentävä lämmitysjärjestelmä vähentää ostoenergian tarvetta

Satavuotiaan hirsitalon
keittiö uudistui harkitusti

10

Omakotitalon sähköasennukset
vaativat seurantaa

16

LAADUKKAAT RAKENNUSTARVIKKEET APUNASI!

Liikkeemme laajasta
valikoimasta kaikki
tuotteet rakentamiseen.

Asiantunteva rakennus-
tarvikekauppias
palveluksessanne.

Sahaus- ja kuljetus-
palvelua.

Myös rakennusliike!

Ota yhteyttä tai
tule käymään ja
pyydä tarjous!

Rantatöyryntie 31
21420 LIETO

P. 02 489 2100

www.hakulanpuu.fi

Aukioloajat
ma-to 7 - 17
pe 7 - 18
la 9 - 14

Sujuvan asumisen
KAUPUNKI

Meillä on monipuolisia työpaikkoja, erinomaiset yrittämisen edellytykset ja loistava sijainti Vakka-Suomen sydämessä. Laadukkaat palvelut, harrastusmahdollisuudet ja rikas kulttuuritarjonta tekevät arjesta juhlaa ja elämästä maistuvaa. Lue lisää: www.laitila.fi

Yritysasiat p. 050 518 0595 • Tontit p. 050 518 2071
Asiointipiste Avitus p. 040 541 4132 • Asuminen p. 050 518 0594

Mainiampi Laitila

ÖLJYKOLMIO OY

Öljysäiliöhuoltoa jo yli 30 vuoden kokemuksella

- Puhdistukset
- Tarkastukset
- Lasikuitupinnoitteet
- Säiliöiden vaihdot
- Poistopuhdistukset
- Säiliöiden poistot
- Säiliöiden purkutyöt

Vanhan metallisäiliön sisäpuolelle
lasikuitu pinnoituksella 10v. takuu!

Puh. 0102 866 080

(hint: mpm/pvm soitettaessa
kotimaan lanka- ja matkapuhelinliittymistä)

www.oljykolmio.fi

Amalias Hem

LIFESTYLESHOP

Ihanuuksia juhlaikauteen

WEBBSHOP: www.amaliashem.com

amaliashem@gmail.com

+358(0)50 3385570

Mäntymäentie 2, 21710 Korpoo

RE/MAX AINOA KIINTEISTÖNVÄLITYS

VÄLITTÄJÄLLÄ ON

VÄLIÄ

RE/MAX Ainoa

Viilarinkatu 5, 20320 Turku

Puh. 044 244 7513

ainoa@remax.fi

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2024	vko	6
Nro 2/2024	vko	15
Nro 3/2024	vko	26
Nro 4/2024	vko	41
Nro 5/2024	vko	48

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 18 000 kpl

Pientalot Turun taajamassa.

Kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja
ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Media Potentia Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan.Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

18

Fiksut säilytysratkaisut helpottavat kodin tavaratulvaa

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 5 Ajankohtaista
- 6 Tukilämmitysjärjestelmät
- 10 Keittiöremontti
- 14 Remontista sopiminen
- 16 Sähköjen kuntotarkastus
- 18 Apua tavarapaljouteen
- 21 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 22 Juhlien järjestäminen
- 26 Joulutraditiot
- 29 Lakipalsta
- 30 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Ystävällisiä sanoja on turha säästellä – ne voivat pelastaa jonkun päivän

'Tyhjästä on paha nyhjäistä' – sananlasku nousee elävänä mieleen tässä vaiheessa vuotta. Hallituksen budjettiriihen antimina kun muun muassa kotitalousvähennykseen tehdään ensi vuonna tuntuvia leikkauksia.

Veronmaksajain Keskusliitto otti asiaan nopeasti kantaa kyseenalaistaen leikkausten mielekkyyden ja huomauttaen pudotuksen olevan raju etenkin kotitalous-, hoito- ja hoiva-työn kohdalla. Nuo palvelut ovat olleet monille ikääntyville tärkeä apu kotona pärjäämiseen.

Myös Suomen Kotityöpalveluyhdistys kommentoi leikkauksen vaikuttavan haitallisesti alan yritysten toimintaan: osa niistä ennakoi joutuvansa sen myötä lopettamaan toimintansa, osa joutuvansa irtisanomaan henkilöstöä.

Nähtäväksi jää, miten kaavaillut muutokset loppujen lopuksi vaikuttavat ihmisten elämään ensi vuonna. Kaikkea kun ei voi ennakoida. Se on kuitenkin selvää, että tällaisina aikoina solidaarisuuden ja inhimillisyyden merkitys korostuu.

Hymy tai ystävällinen teko voi olla hallitusohjelmaakin järeämpi tapa vaikuttaa ympäristöön ja ihmisten mielialaan. Ei siis pihistellä turhaan ystävällisyydestä, kun kohtaamme toisiamme arjessa.

Kohteliaisuus ei sentään maksa mitään!

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

Antiikki Ajaton on kahden keräilijän luomus. Sieltä löydät Arabian kannua, kotimaista lasia, Artekin huonekaluja, käsitöitä, sisustustuotteita ja kaiken kruunaa pieni kahvilamme.

ANTIIKKI AJATON

ANTIIKKI AJATON OY
Aurantie 331
21450 Tarvasjoki
p. 044 984 3167

www.antiikkiajaton.fi
FB: Antiikki Ajaton
IG: antiikkiajaton

KAIVINKONEYHTYMÄ
HOKKANEN & H

OTA YHTEYTTÄ!

- Yleiset maanrakennus- ja kaivuutyöt
- 3,5t–25t koneilla, pienimmät kumiteloilla
- Salaoja- ja hulevesijärjestelmät, viemärointi- ja vesijohtotyöt
- Talonpohjat ja louhinnat
- Kivetykset sekä piharakennustyöt
- Nurmikot ja puutarhatyöt
- Pienet putkikuvaukset

0400 824 284

www.kaivuuhokkanen.fi

olli@kaivuuhokkanen.fi

» LYHYESTI

Järjestelmät kuntoon lämmityskautta varten

Valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva muistutti jo syyskuussa, että syksyn tulo voi tuoda nousupaineita sähkön ja kaukolämmön hintaan. Korkeimmillaan hinnat ovat talvella. Tästä seuraa se, että energiansäästötoimenpiteiden kannattavuus paranee talvea kohden kuljettaessa myös palvelukiinteistöissä. Hyvin toimivat laitteet ja järjestelmät eivät tuhlaa energiaa.

– Esimerkiksi huonelämpötilan laskemisen säästövaikutus paranee samaa tahtia, kun hinnat nousevat. Syksyllä säiden viiletyssä kroppa voi kaivata lämmintä huonelämpötilaa, mutta kun väki tottuu viileyteen, voidaan sisälämpötilaa vähitellen hieman alentaa, toteaa asiantuntija **Minna Tolvanen** Motivasta.

Tolvasen mielestä järkevää kiinteistön ylläpi-toa on se, että kaikkien laitteiden ja järjestelmien toiminta varmistetaan jo syksyn aikana, jolloin talvi ei tuo mukanaan kalliita yllätyksiä, kun laitteet toimivat kuten pitääkin.

– Suosittelen tarkistamaan esimerkiksi hybridilämmityksen automatiikan toiminnan jo ensimmäisillä pikkupakkasilla. Samoin on syytä varmistaa spot-sähköä eli pörssisähköä seuraavan automaation ja tarpeenmukaisen ilmanvaihdon säädön toiminta, Tolvanen muistuttaa.

Sähköä säästyy, kun kulutus joustaa

Energiansäästö on suurissa kiinteistöissä ja toimitiloissa yhä useammin kulutuksen joustamista ja sähkön käytön ajoittamista tai jopa rajoittamista kalliiden valtakunnallisten kulutus-

piikkien aikana. Siksi automaatio-ohjaus ja sen toimivuus ovat tärkeitä, jotta kokonaiskulutuksesta voitaisiin saavuttaa säästöjä. Kalliin sähkön jaksoilla voi vaikka pienentää ilmanvaihdon tehoa hieman tai himmentää valaistusta.

Kulutuspiikkejä syntyy esimerkiksi aamuisin ilmanvaihtokoneiden käynnistyessä samaan aikaan. Koneiden käyntiaikoja kannattaa porrastaa 5–10 minuutin välein, jolloin käynnistyksestä aiheutuva tehopiikki jakautuu tasaisemmin.

Muita vinkkejä syyshuoltoihin

- Patteritermostaattien ja lämmitysverkoston toiminnan testaus hyvissä ajoin. Pattereiden ilmaus tarvittaessa ja lämmitysverkoston tasapainon varmistaminen. Muista myös ilmanvaihdon lämmitysverkoston tarkastus.

- Lämmitetään tiloja tarpeeseen, tilakohtaiset lämpötilasuositukset huomioiden.

- Tyhjiä tiloja ei tarvitse turhaan lämmittää. Niissä noin 16 celsiusastetta riittää.

- Ilmanvaihdon suodattimien vaihdot ja asetusarvojen varmistukset

- Siitepölykauden jälkeen on hyvä vaihtaa suodattimet. Puhtaan sisäilman lisäksi varmistetaan, että paine-ero suodattimen yli on kohdillaan. Suuri paine-ero lisää puhallustehon tarvetta, joka puolestaan näkyy lisääntyneenä sähkön kulutuksena.

- Sisäänpuhallusilman lämpötila muutaman asteen haluttua huonelämpötilaa pienempi (pl. ilmalämmitteiset kohteet). Rakennusten peruslämmön pitää tulla lämmitysverkoston kautta, ei ilmanvaihtoverkoston kautta.

- Sähköisten lämmitysten säätöjen toiminnan testaus ja asetusarvojen tarkistus

- Hyvä testata ja tarkistaa säännöllisesti toiminta, sähkölämmitysten säätöjen ollessa epäkunnossa voi lämmityksestä muodostua nopeasti suuret lisäkustannukset.

- Kaukolämmön tehopiikkien minimointi automaation avulla ja tehomaksujen pienentäminen

- Jos kaukolämmön perusmaksu muodostuu maksimitehon perusteella, kannattaa kulutuspiikkejä rajoittaa automaation avulla ennakoimalla lämmöntarvetta tai rajoittamalla hetkellisesti tiettyjen tilojen lämmitystä.

Freepik

Veronmaksajien Keskusliitto kritisoi kotitalousvähennyksen leikkausta

Veronmaksajain Keskusliiton toimitusjohtaja **Teemu Lehtinen** otti syyskuussa tuoreeltaan kantaa hallituksen budjettiriihen veroratkaisuihin, joita hän piti monilta osin ongelmallisina.

– Ansiotulojen verotuksen progression jyrkentäminen entisestään, kotitalousvähennyksen raju leikkaus sekä eläkkeensaajien tuplairaippavero vievät kaikki verotusta väärään suuntaan.

Budjettiriihen veroratkaisut ja palkansaajamaksujen muutokset jyrkentävät palkkaverotuksen progressiota vuonna 2025. Pienipalkkaisen 2000 euroa ansaitsevan verotus kevenee ensi vuonna 0,3 prosenttiyksikköä. Keskituloi-

sen 4000 euroa kuukaudessa tienaa-
van palkansaajan verotus puolestaan kiristyy hieman,

0,1 prosenttiyksikköä. Hyväpalkkaisten verotus kiristyy sen sijaan selvästi. Suurimmillaan kiristys on 9000 euron kuukausituloilla 0,8 prosenttiyksikköä.

Progression jyrkentäminen aiheutuu veronkevennysten suuntaamisesta pienituloisille sekä toisaalta valtion tuloveroasteikon normaali indeksitarkistusten perumisesta kahdessa ylimmässä tuloluokassa.

– Ansiotulojen verotuksen progressio on jo valmiiksi erityisen ankaraa Suomessa, eikä sitä pitäisi ainakaan entisestään jyrkentää.

Kotitalousvähennyksen leikkaus osuu hoiva- ja hoitopalveluihin

Budjettiriihen kummallisimpana veroratkaisu-

na Lehtinen pitää rajua leikkausta kotitalousvähennykseen. Suurin alennus on tulossa tavanomaisista kotitalous-, hoiva- ja hoitopalveluista saataviin vähennyksiin. Esimerkiksi 1000 euron hoivatyöstä saatu vähennys alenee 500 eurosta vain 200 euroon ensi vuonna.

– Hoito- ja hoivatyön kotitalousvähennyksestä aiotaan leikata jopa yli puolet ensi vuonna. Tämä on kohtuutonta ja myös vastuutonta tilanteessa, jossa julkisten sote-palvelujen tuotanto ja rahoitus ovat kasvavan paineen alla, Lehtinen toteaa.

– Kotitalousvähennyksen avulla hankitut palvelut ovat mahdollistaneet muun muassa monien ikääntyvien kansalaisten pärjäämisen pidempään kotona.

Kaapin perällä pölyttyy useimmiten vohvelirauta

Ruoanvalmistukseen ja säilöntään tarvittavia tarvikkeita valmistava suomalainen Fredman selvitti, mitä kodin pienkoneita omistetaan, mitä käytetään eniten ja mitkä pölyttyvät kaapin perällä. Elokuussa 2024 teetettyyn kyselytutkimukseen vastasi 1000 suomalaista.

Kyselystä kävi ilmi, että liki minkä tahansa suomalaiskodin keittiöstä löytyy mikroaaltouuni ja kahvinkeitin. Mikro on 96 prosentilla ja kahvinkeitin 90 prosentilla. Kahvikoneen omistaa vajaa neljännes suomalaisista ja kahvimylly löytyy vain 16 prosentilla vastaajista. Vedenkeitimen omistaa 83 prosenttia, mutta kolmannes käyttää sitä vain pari kertaa vuodessa.

Kahvinkeitin ei pääse pöydällä pölyttymään. Suodatinkahvia keittää joka päivä 73 prosenttia suomalaisista. Kahvikoneella juoman valmistaa 12 prosenttia vastaajista. Kahvimyllyn käyttö on jo liki harvinaisuus. Sitä pyörittää päivittäin kolme prosenttia vastaajista.

– Me suomalaiset olemme suodatinkahvikansaa, eikä siihen ole muutosta näköpiirissä. Uskon, että valtaosalla nuorista, jotka näin syksyn

kynnyksellä muuttuvat ensimmäiseen omaan kotiin, kahvinkeitin on niitä ensimmäisiä hankintoja, ainoana Suomessa suodatinpusseja valmistavan Fredmanin viestintä- ja vastuullisuusjohtaja **Sara Hokkanen** avaa kyselyn tuloksia.

Liki puolet vastaajista (46 %) omistaa vohveliraudan, mutta sen kohtalona on jäädä useimmin kaapin perälle pölyttymään. Näin tapahtuu 15 prosentille vastaajista.

– Kolmannes käyttää rautaa muutaman kerran vuodessa. Muita harvoin käytettyjä laitteita ovat tutkimuksen mukaan myös voileipägrilli, yleiskone ja hieman yllättäen myös vatkain ja blender, Hokkanen kertoo.

Päivittäin käytetyt kodin pienkoneet top 5

1. Mikroaaltouuni
2. Kahvinkeitin
3. Vedenkeitin
4. Leivänpaahdin
5. Airfryer

- Useimmiten kaapin perällä pölyttyvät kodin pienkoneet top 5**
1. Vohvelirauta
 2. Voileipägrilli / Soda stream/blender (jaettu 2. sija)
 3. Yleiskone / Mehulinko (jaettu 3. sija)
 4. Vatkain
 5. Leivänpaahdin
- Vähiten omistettut kodin pienkoneet top 5**
1. Popcornkone
 2. Jäätelökone
 3. Leipäkone / Munankeitin (jaettu 3. sija)
 4. Kahvimylly
 5. Mehulinko/mehupuristin

Oletko vaihtamassa öljylämmityksen fossiilittomaan vaihtoehtoon? Vielä vuosi aikaa toteuttaa remontti ELY-keskuksen avustuksella

Ympäristöministeriö ja Pirkanmaan ELY-keskus tiedottivat elokuun lopulla, että öljylämmityksestä luopuville pientalojen omistajille myönnetään vielä toistaiseksi 2 500 ja 4 000 euron avustuksia. Hankkeiden on kuitenkin oltava kokonaan valmiita 31.8.2025 mennessä.

– Siirtymä fossiilisista puhtaisiin lämmitys-
muotoihin etenee hyvin, mutta vielä on työtä jäljellä. Öljykattiloiden korvaamisella luodaan myös työtä Suomeen. Avustukset kotitalouksille ovat olleet suosittuja ja lämmitysremontti on tehty jo monessa kodissa. Avustusta jaetaan viimeistä vuotta, joten remonttia suunnittelevien kannattaa ryhtyä toimeen nyt, sanoo ympäristö- ja ilmastoministeri **Kai Mykkänen**.

Avustusta voidaan myöntää yksityishenkilöille tai kuolinpesille öljylämmitysjärjestelmän poistamiseen sekä uuden lämmitysjärjestelmän hankkimiseen silloin, kun pientalo on ympärivuotisessa asuinkäytössä. Avus-

tuksen saamiseksi öljylämmitysjärjestelmä tulee poistaa kokonaan säiliöineen. Yhteen remonttiin voi saada vain avustuksen tai kotitalousvähennyksen.

– Nyt on hyvä hetki tarttua toimeen, jos lämmitysjärjestelmän vaihto on ajankohtaista vuoden sisällä, sillä avustuspäätöstä, laitteita ja asennusta voi joutua odottelemaan tovin. Avustusta kannattaa kuitenkin hakea vain, jos remontti on todella toteutumassa määrääjässä, jotta käsittely ei ruuhkaudu ja mahdollisimman moni hankkeen toteuttaja saa avustuksen. Tällä hetkellä annamme avustuspäätöksen noin kolmessa kuukaudessa hakemuksen jättämisestä, kertoo ryhmäpäällikkö **Sabina Mäki** elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Hakemus kannattaa tehdä sähköisesti ja sen käsittely on sujuvaa, kun mukana on heti kaikki tarvittavat liitteet. Hakemukseen tarvitaan vähintään urakoitsijan tekemä tarjous tai muu suunnitelma remontista sekä valta-

kirjat kiinteistön muilta omistajilta, esimerkiksi puolisolta.

Remontteja tehty pian 27 000

Avustusta on hakenut pian 34 000 pientalon omistajaa. ELY-keskus on tehnyt lähes 33 000 avustuspäätöstä, joista 87 % on ollut myönteisiä. Avustus maksetaan vasta remontin toteuttamisen jälkeen, ja tähän mennessä tukea on maksettu lähes 27 000 remontin toteuttaneelle hakijalle.

Hakijoista 70 % on ilmoittanut vaihtavansa fossiilisen lämmityksen vesi-ilmalämpöpumppuun, 19 % on ollut vaihtamassa maalämpöön ja 8 % kaukolämpöön. Pieni osuus hakijoista on päätnyt muihin ratkaisuihin, kuten sähkölämmitykseen, jota on täydennetty usein ilmalämpöpumpulla.

Vastaavanlaista avustusta voi hakea myös maakaasulämmityksestä luopumiseen. Avustus on myönnetty yli 1 100 kaasulämmityksen vaihtajalle.

Tulisijan käyttö on hyvä keino pienentää energialaskua ja antaa turvaa sähkökatkojen ja päälämmitysjärjestelmän toimintahäiriöiden varalta.

Teksti: Elina Salmi

Täydentävä lämmitysjärjestelmä vähentää ostoenergian määrää

Kalliin energian aikana moni omakotiasuja tuskailee ostoenergian hinnan kanssa. Kustannuksiin voi vaikuttaa käyttämällä erilaisia täydentäviä lämmitysjärjestelmiä.

Täydentäviä lämmitysjärjestelmiä ovat muun muassa tulisijat, ilmalämpöpumput ja aurinkolämpö. Koko talon lämmitykseen ei mikään niistä sovelu yksinään, mutta oikein käytettynä niillä voi pienentää reippaastikin ostoenergian tarvetta.

Suomalaiset kodit, koulut ja konttorit ovat lämmenneet puulla vuosisatojen ajan ja nykyäänkin lähes jokaiseen uuteen taloon asennetaan jonkinlainen tulisija. Useimmiten se on varaava takka. Oikein mitoitetulla, varaavalla tulisijalla voi parhaimmillaan tuottaa jopa kolmanneksen koko talon lämmitystarpeesta. Lisäksi sellainen

on hyvä olla olemassa jo huoltovarmuuden takia, jotta sähkökatkojen tai pääjärjestelmän toimintahäiriöiden aikana talon pystyy pitämään lämpimänä takan tai vastaavan avulla.

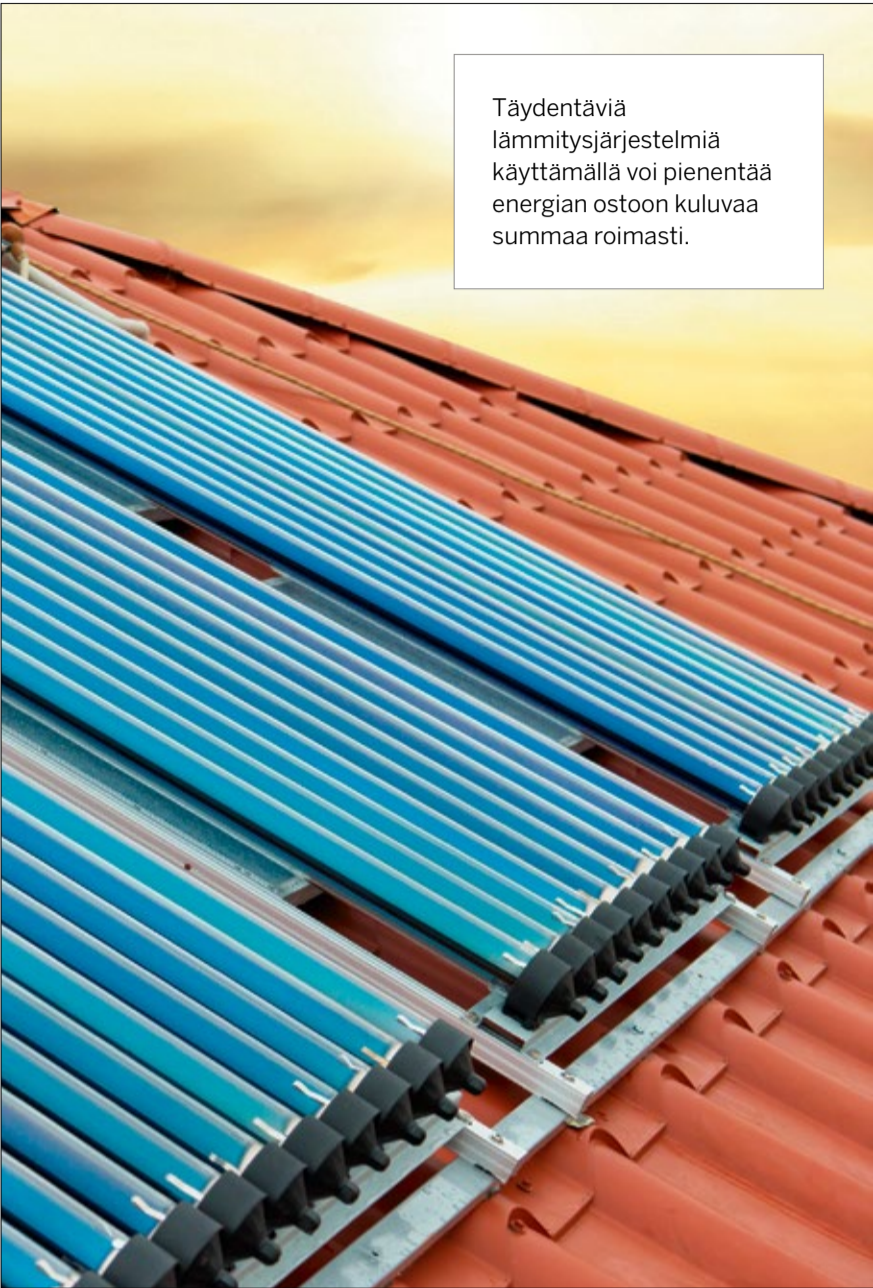
Parhaan tuloksen saa aikaan massiivisilla, varaavilla tulisijoilla. Sellaisen rakenteisiin varautuva lämpö siirtyy huonetiloihin pienellä teholla pitkän ajan kuluessa eikä huonelämpötila nouse liian korkeaksi. Erityisen järkevää puun polttaminen on sähkölämmitteisessä talossa ja kovien pakkasten aikaan. Jos polttopuun saa vielä ilmaiseksi esimerkiksi omasta metsästä pienenee os-

tettavan lämmitysenergian tarve entisestään.

Pellettitakka on kevyt ja vaivaton

Myös pellettitakka sopii hyvin sähkölämmityksen tueksi. Se tarvitsee hormin lisäksi sähköliittynän, koska siinä on puhaltimet palamisilmalle ja lämmitetylle ilmalle. Lisäksi pellettejä syöttävä automatiikka käyttää sähköä. Käytössä pellettitakka on varsin huoleton, sillä siinä on automaattisytytys ja säiliöön mahtuu usean päivän pellettitarve.

Hyvä puoli pellettitakassa on myös se, että läm-

Täydentäviä
lämmitysjärjestelmiä
käyttämällä voi pienentää
energian ostoon kuluvaan
summaa roimasti.

mitystehoa voi säätää. Takan tuottama lämpö siirtyy huonetilaan puhaltimilla ja joihinkin takkoihin voidaan liittää termostaatti, joka ohjaa lämmitystä huoneilman lämpötilan mukaan.

Pelletitakka on kevyt eikä vaadi järeää perustusta kuten tavallinen takka. Markkinoilla on myös malleja, jotka siirtävät lämmön vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään tai malleja, joissa lämpö voidaan siirtää useampaan huonetilaan ilmanavia pitkin.

Ilmalämpöpumppu voi pienentää energialaskun jopa puoleen

Ilmalämpöpumppu on erittäin hyvä vaihtoehto sähkölämmitteisen talon tukilämmitysjärjestelmäksi, sillä parhaimmillaan se vähentää ostosähkön tarvetta tyypillisesti 30–60 prosenttia. Yhdistettynä puilla lämmittämiseen säästö on vieläkin suurempi. Ilmalämpöpumppua voi käyttää kuumaan vuodenaikaan sisäilman viilentämiseen.

Ilmalämpöpumppu siirtää lämpöenergiaa ulkoilmasta ja luovuttaa sen suoraan huoneilmaan. Järjestelmä koostuu ulkoyksiköstä, joka ottaa lämpöä ulkoyksikön läpi kierrätettävästä ulkoilmasta. Lämpö siirtyy sisäyksikköön kylmäaineen välityksellä.

Markkinoilla on ilmalämpöpumppuja, joissa yhteen ulkoyksikköön voidaan liittää useampia sisäyksiköitä. Jokainen huonetila tarvitsee käytännössä oman sisäyksikön, sillä ilmalämpöpumppu lämmittää tai halutessa jäähdyttää vain sitä tilaa, johon se on asennettu.

Ilmalämpöpumpun tuottaman lämmön määrä riippuu ulkoilman lämpötilasta, ja parhaimmillaan se on nollakelillä tai pikkupakkasilla. Pakkasen kiristyessä laitteen hyötysuhde laskee ja se tuottaa vähemmän lämpöä. Toki viime vuosina ilmalämpöpumppujen suorituskyky on parantunut ja laadukkailla laitteilla voidaan saada merkittävästi lämpöä vielä silloinkin, kun pakkasen huitelee -25 asteessa.

Ilmalämpöpumpun etuja ovat edullinen hankinta-

Dreamstime

TAKUULAATUISET POLTTOPUUT LÄHELTÄ

POHJOLAN
POLTTOPUU

WWW.POHJOLANPOLTTOPUU.FI
050 537 7980 • AURA

TAKKAHUOLTO

LÄMPÖÄ KOTIISI, TURVAA TAKKAASI
- TAKKAHUOLTO

- » TULIPESÄN KORJAUKSET
- » TAKKALUUKKIJEN UUSIMISET
- » TAKKOJEN RAPPAUKSET JA LAATOITUKSET
- » TAKKOJEN JA SAVUPIIPPUJEN ASENNUKSET
- » SAVUPIIPPUJEN LUPA-ASIA

Janne Lehtinen
040 544 9706

Mikko Silvennoinen
040 720 3924

Ota
yhteyttä!

Yhteydenotot helposti myös
yhteydenottolomakkeella nettisivuillamme
www.takkahuolto.fi

Pirkanmaan Pelti-uuni
Uloja perinteisiä pönnöuuneja

Omega70 Classic
- korkeus 190, 200 tai 210 cm
- halkaisija 70 cm

CE

Pirkanmaan Pelti-uuni Oy Huittinen
pelti-uuni.fi | puh. 0400 619 009

SÄHKÖRAISIO

SÄHKÖASENNUKSET JA SUUNNITTELU AUTOLATAUSJÄRJESTELMÄT

AURINKOENERGIA KOTIIN TAI MÖKILLE

Järjestelmät akuilla tai ilman

ILMALÄMPÖPUMPUT

Mitsubishi Electric, Gree

PYYDÄ TARJOUS 0456573655,

(mikko@sahkoraisio.fi) MAKSUTON ARVIOINTIKÄYNTI

www.sahkoraio.fi

Tuotekatu 3 A8, 21200 Raisio, myllyn vieressä

Ilmalämpöpumpun
etuja ovat edullinen
hankintahinta ja
helppo käytettävyys.

hinta ja helppo käytettävyys. Tehokkaimmin ilmalämpöpumpulla syntyy säästöä, kun säätää sähköpattereiden termostaatit 4–5 astetta ilmalämpöpumpun säätöä alemmaksi. Silloin hyötysuhteeltaan tehokas pumppu kantaa päävastuun lämmityksestä ja patterit ottavat vastuun vasta sitten, kun ulkoilma muuttuu liian kipeäksi.

Auringosta sähköä ja lämpöä

Viime vuosina on omakotitaloissakin löydetty aurinkoenergian hyödyt – ja hyvä niin, sillä auringosta saadaan meidän leveysasteillamme yllättävän paljon energiaa. Aurinkoenergian hyödyntäminen on mahdollista helmikuun alusta marraskuuhun saakka. Auringosta voi kerätä lämpöä lämpöä aurinkokerääjillä ja sähköä aurinkopaneeleilla. Aurinkoenergian plusapuolia ovat vähäiset käyttökustannukset, päästötömyys ja uusiutuvuus.

Aurinkosähköjärjestelmällä saadaan sähkö myös sinne, missä sähköverkkoon liittyminen ei muuten ole mahdollista. Sellaisia kohteita ovat esimerkiksi kesämökit, tunturialueet, veneet ja saaristokohteet. Viime vuosina aurinkosähkön käyttö on yleistynyt myös pientaloissa. Oikein mitoitettun aurinkosähköjärjestelmän avulla voidaan huolehtia muun sähkönkäytön lisäksi myös ainakin osasta sähkölämmitystä, mutta ainoaksi lämmitysmuodoksi se ei riitä.

Aurinkopaneelit siis muuttavat auringon energian sähköksi, kun taas aurinkokeräimet muuttavat sen lämmöksi.

Aurinkokeräimet ottavat talteen auringon lämpöä ja siirtävät sen joko käyttöveden tai koko talon lämmitykseen. Yleisimmin aurinkolämpöä käytetään lämpimän käyttöveden valmistukseen, mutta suuremman hyödyn saa liittämällä aurinkokeräijät myös vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään.

Aurinkolämpöjärjestelmä koostuu aurinkokeräimistä, varaajasta, pumppu- ja ohjausyksiköstä sekä putkistosta. Aurinkokeräimet ottavat auringon säteilyenergiaa putkistossa kiertävään jäätymättömään liuokseen, joka siirtää edelleen auringon lämmittämän nesteen varaajaan.

Jos omakotitalossa on tarkoitus lämmittää käyttövesi aurinkokeräinten avulla, riittää laskennalliseksi keräinalaksi henkilömäärästä riippuen 4-8 neliötä. Jos on tarkoitus hyödyntää aurinkolämpöä myös tilojen lämmitykseen, on sopiva määrä 8-12 keräin-neliötä.

Aurinkolämmöllä voidaan tuottaa noin puolet lämpimän käyttöveden valmistamiseen tarvittavasta energiasta. Jos aurinkokerääjät on kytketty lämmitysjärjestelmään, voidaan aurinkolämmöllä tuottaa jopa 25–35 prosenttia lämmitystarpeesta. Matala- ja passiivenergitaloissa osuus on suurempi johtuen pienemmästä lämmitystarpeesta.

Aurinkolämmön merkitys ja kiinnostus sitä kohtaan kasvaa koko ajan. Keskeisenä haasteena Suomessa on talven lämmityskausi, jolloin aurinkolämmön määrä on minimaalinen.

Lähde: motiva.fi, vattenfall.fi

Laskuri opastaa lämmitystapojen vertailussa

Valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva Oy:n sivuilta löytyy pientalojen lämmitystapojen vertailulaskuri, joka auttaa eri lämmitystapojen ja niiden kustannusten vertailussa. Laskuri löytyy osoitteesta <https://lammitysvertailu.eneuvonta.fi/>.

Laskurin tarkoituksena on tarjota puolueetonta ja vertailukelpoista tietoa eri lämmitystavoista sekä niiden kustannuksista. Tavoitteena on myös antaa kokonaisvaltaista tietoa lämmitystavoista yksittäisten laitteiden tai järjestelmän osien sijaan.

Kustannustietojen ohella laskuri tarjoaa kuvauksia eri lämmitystapojen ominaisuuksista. Laskurin ensisijainen kohderyhmä ovat uusien pientalojen rakentajat ja vanhojen talojen remontoijat. Annetut ohjearvot on suunnattu pientaloille ja esitetyt tiedot on tehty vastaamaan uusien pientalojen lämmitystapojen keskimääräisiä kustannuksia ja toiminta-arvoja. Laskuria voidaan kuitenkin periaatteessa käyttää myös muunkin kokoisille ja tyyppi-

pisille rakennuksille.

Laskurissa on huomioitu pientalojen yleisimpiä pää- ja tukilämmitystapoja. Laskurin käyttö aloitetaan valitsemalla päälämmitystapa, jonka lisäksi voidaan valita mahdollisia täydentäviä tukilämmityksiä. Laskuri ottaa mukaan tarkasteluun sekä päälämmitystavan yksinään että valittujen tukilämmitysten kanssa, jolloin voidaan paremmin vertailla kuinka suuri lisähyöty tukilämmityksistä saadaan.

Lämmitystapojen investoinnit tehdään jopa kymmeniksi vuosiksi eteenpäin. Tämän vuoksi laskurissa on pyritty mahdollistamaan myös tulevaisuuden energiahintojen kehityksen huomioon ottaminen. Tämä tehdään laskeamalla tulevien vuosien energiakustannuksia arvioidujen energiahintojen nousuvauhdin mukaan (prosenttia vuodessa). Energiahintojen nousuvauhdin oletusarvoina laskurissa käytetään tilastoihin perustuvia arvoja eri energiamuotojen hintojen kehityksestä viimeisen 10 vuoden ajalta.

Laskurin tekijät ja taustaa

Laskurin tekemisestä ovat vastanneet Keski-Suomen Energiatoimisto (www.kesto.fi) ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu (www.jamk.fi) ja se on tehty Motiva Oy:n tilauksesta ja ohjauksessa kuluttajien energianeuvonnan käyttöön. Laskurin internet-toteutuksesta vastaa Atlantis Consulting Oy.

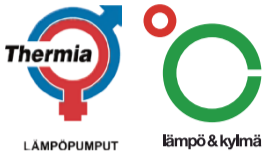
Lämmityslaskurin kehitystyön pohjana on toiminut JAMK:n, Jyväskylä Innovation Oy:n ja VTT:n toimesta tehty Heating Tool -laskuri, joka laadittiin osana EU:n IEE-ohjelman BioHousing-hanketta. ■

MAA-JA ILMAVESI- LÄMPÖPUMPUT

- Kaikkien lämpöpumppujen myynti, asennus ja huolto
- Viilennys

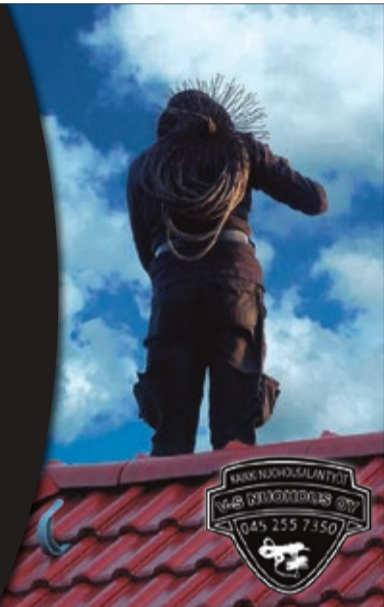
Lämpöpumput myy Turun talousalueella Lämpö & Kylmä.
Koko lämmitysjärjestelmä meiltä.

Varsinais-Suomen Lämpö & Kylmä Oy
Turun seutu - Petri Rantala
p. 02-488 58 300, petri@lampokylma.fi
Naantali - Vesa Salonen, p. 0500 536 444
www.lampokylma.fi

NUOHOUKSET JA ILMANVAIHTO- KANAVIEN PUHDISTUKSET KOKEMUKSELLA

OTA YHTEYTTÄ
045 255 7350
www.vsnuohous.fi

TERVETULOA

TÄYDEN
PALVELUN
KOTIMAISELLE
KATSASTUS-
ASEMALLE

Kaikkien
ajoneuvojen
katsastukset,
rekisteröinnit ja
vakuutukset
meiltä
vaivattomasti.
**MYÖS
VENE
REKISTERÖINNIIT.**

WP-Katsastus Oy

Palvelemme
ma-pe
klo 8-17

Tuulissuontie 34, LIETO • puh. 02 436 4300 • www.wp-katsastus.fi

TURUN SÄHKÖTALOUSLIIKE

KODINKONEHUOLTOA JA VARAOSIA
TURUN LÄNSIKESKUKSESSA

Ammattitaitoista huoltoa ja kattava valikoima
varaosia ja tarvikkeita. Olemme erikoistuneet
johtaviin kodinkonemerkkeihin.

OTA YHTEYTTÄ TAI TULE KÄYMÄÄN!

puh. 02 2500 661 tstl@sahkotalousliike.fi
sahkotalousliike.fi | Markulantie 150, Turku

Vanhan puusepäntalon lempeä tunnelma houkutteli aikanaan arkkitehti Salla Paakkunaisen puolisoineen muuttamaan kaupungista keskelle pälkäneläistä perinnemaisemaa.

Teksti ja kuvat: Ulla Sirén

Puusepäntalon keittiö elää juurillaan

Keittiö on kodin sydän, on tapana sanoa. Sinne keskittyvät perheen ruokahuolto, puhtaanapito, elintarvikkeiden säilytys ja usein myös jätteiden lajittelu. Kaiken ei silti tarvitse näyttää samalta kuin sisustuslehdissä ja asuntomessuilla. Kodin sydän on parhaimmillaan, kun se saa sykkiä omaan tahtiinsa.

Kun tamperelainen arkkitehti **Salla Paakkunainen** ja hänen miehensä ensimmäisen kerran tulivat katsomaan nykyistä kotiaan Pälkäneen kirkonkylässä, he tiesivät jo samalla käynnillä jäävänsä siihen asumaan.

Kyläläisten keskuudessa Veikkalan talona tunnettu pieni punainen hirsirunkoinen rakennus sijaitsee idyllisellä paikalla keskellä ikivanhaa, jo keskiajalla olemassa ollutta ryhmäkylää. Tontti on lohkaistu viereisestä tilasta, eikä kiinteistöön ole koskaan kuulunut omaa viljelysmaata. Asukkaina oli aikanaan puuseppiä, paikallisesti tunnettuja ja arvostettuja käsityöläisiä.

Myyjä määritteli talon ”puolialkeelliseksi vapaa-ajan taloksi”, mikä kuvasi osuvasti melko kolhiintunutta, vuosikymmenten taakse unohtunutta asun-

toa. Keittiö riitti juuri palvelemaan satunnaisesti poikkeavaa kesäasukasta, mutta vakituisen asunnon tarpeet täyttääkseen se vaati perusteellisen remontin.

Talo oli silti kaikessa kuhmuisuudessaan niin viehättävä ja oman kodin tuntuinen, että Paakkunaiset eivät voineet luopua siitä. Kaupat tehtiin ja punainen tupa sai uuden elämän – ja maakellarin. Hieman hobittikoloa muistuttava kellari on arkkitehtipariskunnan oma luomus, mutta sen tarina on kerrottava erikseen.

Yhdessä olemisen paikka

Salla Paakkunainen toteaa, että keittiöt ovat 2000-luvun arkkitehtuurissa palanneet vanhoille

juurilleen. Entisaikaan keittiö tai tupa oli perheen arkihuone, jossa valmistettiin ruokaa ja leivottiin, mutta lisäksi siellä tehtiin kaikkea muutakin elämään kuuluvaa: aherrettiin puhdetöissä, tarinoitiin tai vaikka harjoiteltiin tavaamista. Nykyisin uusissa asunnoissa suositaan jälleen ratkaisua, jossa keittiökalusteet sijoitetaan oleskelutilojen yhteyteen, eikä ruoanlaittajaa jätetä ovien taakse erilleen muun väen touhuista.

Välillä elettiin monta vuosikymmentä erilliskeittiöiden ja keittokomerojen aikaa, mutta puuseppä Veikkalan taloon se muoti ei koskaan ehtinyt. Paakkunaisen kodin koko toinen pääty on aikanaan ollut yhtenäinen avara tupa leivinuuneineen ja kolmeen suuntaan antavine ikkunoineen. Arkkitehtipari halusi säilyttää tilan sellaisenaan, vaik-

ka yksi elintasouudistus onkin lohkaissut tuvasta kulman.

– 1970-luvulla eteisen yhteyteen on rakennettu wc-tila, jolloin keittiöstä on tullut L-kirjaimen muotoinen, siivellinen. Pohjaratkaisu on hyvä näinkin, koska yhtenäinen kolmi-ikkunainen tupaosuus on yhä olemassa, ja keittiökalusteille jää oma siipensä, Salla Paakkunainen sanoo.

Paakkunaisen keittiössä on pirttikalusto, niin kuin siellä luultavasti on ollut alusta asti. Toisessa päässä on sohvaryhmä ja televisio. Kodin arkielämä keskittyy tupaan, niin kuin aina ennenkin.

Remontti voi paljastaa yllätyksiä

Vanhan keittiön remontoinnissa on paljon pakollista huomioitavaa. Vesijohdot, putket ja sähkötyöt ovat vaatineet erilaisia läpivientejä, joita on tehty oman aikakautensa tavalla. Nykyään sähkö- ja lvi-töihin tarvitaan yleensä vähintään toimenpidelupa, ja lisäksi sekä laitteiden että asentajien täytyy täyttää tietyt lain vaatimukset. Kun järjestelmiä uusitaan, voi paljastua yllättäviä ratkaisuja, jotka eivät vastaa nykyaikaa, ja kustannukset saattavat nousta odottamattoman korkeiksi.

– Keittiön perusteellinen uudistaminen on kallis ja vaativa työ. Se voi tulla jopa kalliimmaksi, kuin koko talon arvo on, joten kannattaa pysähtyä ensin tarkoin miettimään, mihin ryhtyy, Salla Paakkunainen muistuttaa.

Hän kehottaa keittiöremonttia suunnittelevia hidas-tamaan tahtia alussa, vaikka mieli palaisi uudistusten pariin. Lopputulos luultavasti paranee, jos malttaa jonkin aikaa tuumailla.

– Itse aloittaisin kodin pohjapiirustuksesta, isoista mitoista. On tärkeää mitata keittiö huolellisesti, sillä vanha mitoitus ei aina riitä kaikkeen toivottuun. Keittiöt eivät ennen olleet läheskään yhtä laajasti varustel-tuja kuin nykyään, hän selittää.

Omilla vai talon ehdoilla

Tärkein kysymys on tietysti, mistä haaveillaan. Omat tarpeet ja toiveet ovat koko remontin lähtökohta. Mut-ta joskus täytyy valita myös ne asiat, joista tingitään.

– Usein toivotaan esimerkiksi pitkää työtasoa ikku-nan alle, mutta sellainen voi olla vaikea toteuttaa ti-laan, johon ei ole alun perin suunniteltu työtasoa lain-kaan, Paakkunainen kertoo.

Hänen omassa keittiössään työtaso muodostaa saa-rekkeen, joka samalla rajaa keittiön ruoanlaittopuolen oleskelutilasta. Kuten vanhoissa taloissa usein, Paak-kunaisen talossa ikkunat ovat niin matalalla, että oi-kean korkuinen taso osuisi ikkunan eteen.

– Ikkunaa on kyllä mahdollista pienentää, jos se so-pii talon julkisivuun – olen suunnitellut työssäni sel-laisiakin ratkaisuja. Itse en halunnut ryhtyä muutta-maan talomme alkuperäisiä kuusiruutuisia ikkunoi-ta enkä vähentämään luonnonvaloa, josta saamme nauttia, Salla Paakkunainen kertoo.

Sisustus aikakauden mukaan

Sisustustyylin, värien ja pintamateriaalien valinta on oman keittiön suunnittelun hauskin osa, koska ei tar-vitse miettiä lakeja eikä lupia. Erityisesti vanhassa ta-lossa luovuus ja omaleimaisuus saavat puhjeta kuk-kaan. Paakkunaisen keittiössä suunnittelun lähtö-kohtana ovat olleet talon ikä ja historia. Elämän rosoi-suus ja kerroksellisuus saavat näkyä.

– Tämä on yli satavuotias käsityöläiskoti, joten ha-lusimme valita sitä mukailevan värimaailman ja ma-teriaalit, Salla Paakkunainen kertoo.

Keittiön kaapisto on hänen miehensä suunnitte-lema ja omin käsin rakentama. Kaappien ovet ovat puunväriset, ja niissä on veistetty koristekuvio. Kaa-piston yläosa on tarkoituksellisesti suunniteltu viis-toksi jotta viereisestä ikkunasta tuleva valo yltäisi mahdollisimman pitkälle.

Kodinkoneet on sijoitettu kaapistoon siten, että vie-ras ei sisään astuessaan näe, että keittiössä olisi esi-

Talkkari Mökille
VM Garage Oy

Ammattitaitoista ja luotettavaa talkkaripalvelua
kaikkiin mökkielämän ja omakotitalojen tarpeisiin!

www.talkkarimokille.fi

Piispanristintie 20, 20780 • info@talkkarimokille.fi • 0500 910 802

Moidät
tavoittaa
24/7!

- Telineet • Työmaasuojat
- Nostimet •
- Kaikki rakennuskoneet •

Vuokraamo
KONE

RENT OY

Kärsämäentie 3 TURKU
Puhelin (02) 253 8500

Teräskatu 5 RAISIO
Puhelin (02) 437 1895

www.konerent.com

TURUN LVI-ASENNUKSELTA KAIKKI LVI-ALAN HUOLLOT JA ASENNUKSET

Energiatehokkuutta ja säästöä uusilla laitteilla

Lämpöpumpulla lämmität edullisesti

Ilmalämpö-, vesi-ilmalämpö- ja maalämpöpumppujen asennus ja huolto. Ilmalämpöpumpun avulla voidaan säästää jopa 50% lämmityskustannuksista. Sähkö- ja öljylämmitteisissä kodeissa lämmityskulut tippuvat keskimäärin n. 20–30 %. Kartoitamme kohteeseesi parhaiten soveltuvan pumpun veloituksetta!

Säännöllisesti huollettu lämmitysjärjestelmä on huoleton ja energiatehokas

- Lämmitysjärjestelmien kunnostus- ja päivitys
- Patterien ja patteriventtiilien/termostaattien huolto ja vaihto
- Lämmitysverkostojen säätö
- Huolto ja kunnossapito

Milloin ilmanvaihtojärjestelmäsi on huollettu viimeksi?

- IV- ja LTO-järjestelmien, koneiden ja kanavien ym. asennus, huolto ja kunnossapito
- Ilmanvaihtojärjestelmien puhdistus
- Ilmamäärien mittaus- ja säätötyöt
- Tiiveysmittaukset

Hanan vaihdosta linjasaneeraukseen

- Vesikalusteiden huollot ja korjaukset
- Viemärien kuvaukset ja avaukset
- Vesivuotojen kartoitus ja korjaus
- WC-korjaus/vaihto
- Putkien asennus
- Putkiremontti- ja muutostyöt

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous!

WWW.TURUNLVIASENNUS.FI

02 276 7570

Valmistamme ovet ja ikkunat mittatilaustyönä asuin- ja tuotantorakennuksiin.

Myös vanhan malliset ikkunat ja ovet.

Portaat. Rahtihöyläys.

PUUTYÖLIIKE LINTUAHOT KY

Petri 050 562 4097 - Teemu 044 331 0886

www.lintuahot.fi petri@lintuahot.fi

Kaarinan Lukko on paikallinen kumppanisi lukitus- ja turvallisuusratkaisuissa

Valikoimissamme on kattava määrä kodin tuoteratkaisuja:

- Mekaaniset lukitukset ja älylukitusratkaisut
- Laitelukot mm. veneisiin ja polkupyöriin
- Ulko- ja väliovien painikkeet ja vetimet
- Postilaatit ja kaiverrustuotteet, kuten nimikilvet
- Murto-, kamera- ja palovalvontajärjestelmät
- Rolla- ja sälekaihtimet, sekä verhojenkiskojärjestelmät

Yhdessä laadukkaiden tuotteiden ja ammattitaitoisen asennuksen kanssa lopputulos on toimiva ja miellyttävä. Olettehan yhteydessä, niin autamme teitä kartoittamaan tarpeen ja tarjoamme teille sopivan kokonaisratkaisun.

Kaarinan Lukko
Turvallisuutesi asialla

www.kaarinanlukko.fi | Kiesikatu 2-4, 20780 Kaarina
02 2435720 | myynti@kaarinanlukko.fi

Maalämpö

- Huolto, myynti ja asennus
- Lämpökaivot ja keruuputkistot

KALLIOKAIVO OY

Puh. 4305 324, 0400 124 124 • Mynämäki

www.kalliokaivo.fi

- Uudisrakentaminen

- Laatoitukset

- Remontit

PKW
RAKENNUS

044-5922205

petteri.wasstrom@gmail.com

Autojen huollot, korjaukset ja asennukset.

Autoilun apuvälineiden huollot ja asennukset.

Ajo-opetus varusteiden asennukset.

AKTIIVI ASENNUS

Puh. **02 238 9607**
aktiivi.asennus@gmail.com
Tuulissuontie 34
21420 Lieto

www.aktiiviasennus.com

ASBESTIKARTOITUKSET, ASBESTIPURKUTYÖT JA ASBESTI JÄLKIMITTAUKSET

TURUN ASBESTITEKNIikka OY

040 528 1253
turunasbestiteknikka@gmail.com

Soita ja kysy lisää!

Paakkunaisten keittiössä suunnittelun lähtökohtana ovat olleet talon ikä ja historia. Elämän rosoisuus ja kerroksellisuus saavat näkyä.

merkiksi jääkaappia ollenkaan. Laitteiden valkoiset kyljet eivät näyttäneet sopivan kokonaisuuteen, eikä valkoinen väri muutenkaan, joten ne piilotettiin. Jätteiden lajitteluun on myös varattu nykyajan vaatimukset täyttävä iso ja helppokäyttöinen tila, mutta sekin peittyi yhdenmukaisen oven taakse.

Kalusteita myös kierrätyksestä

Tiski- ja työtasojen materiaaliksi valikoitui teräs.

- Teräs kestää kovaa työntekoa, ja se helppo pitää puhtaana. Sitä on käytetty suomalaisissa kodeissa jo kauan, joten se sopi meidän tyyliimme, Salla Paakkunainen perustelee.

Hän pohtii, että nykyisin tasoissa suosittu kivi olisi ollut työläiskeittiöön liian suurellinen, laminaatti aikakauteen täysin sopimaton ja puu helposti kuluva. Teräksisen tason alle mahtuu kookas sähköuuni sekä liikuteltava laatikosto, jonka puupintaa voi käyttää toisena, matalampana työtasona. Liikuteltavat osat lisäävät muuntelun mahdollisuutta, kun tilaa on niukasti.

Mikäli ei tavoittele sisustuslehtien sileänvalkoista keittiöunelmaa, voi kalusteita hankkia kierrätyksestä, samoin lattialautoja, seinäpaneeleja, jopa ovenkahvoja ja uuninluukkuja. Vanhat osat ovat yleensä kestäväää materiaalia, ja ne luovat aitoa ajan henkeä. Paakkunaisilla esimerkiksi keittiön pirttikalustossa on vanhat jalakaosat, joihin on teetetty uudet kannet.

Ekologisuus on turvallisuutta

Tekemällä kestäviä ja ajattomia valintoja voi siirtää seuraavaa keittiöremonttia eteenpäin ja vahvistaa kodin kriisinkestävyyttä.

Vanhoiden tulisijojen korjaaminen tai korvaaminen uusilla kannattaa, jos niille on olemassa ehjät perustukset ja hormit. Varalämmönlähteenä ne turvaavat kotia, jos muun energian kulku jostakin syystä pysähtyy, mutta niistä on hyötyä tavallisessa arjessakin. Paakkunaiset eivät esimerkiksi luopuisi mistään hinnasta vanhasta puuhellastaan.

- Meille siitä tuli heti keittiön rakkain kaluste. Se on vähän kolhuinen, mutta monipuolinen ja tehokas, Salla Paakkunainen kertoo.

Sähköliedeksi heille onkin riittänyt kaksilevyinen keittotaso, joka sopii teräksisen työtason päälle.

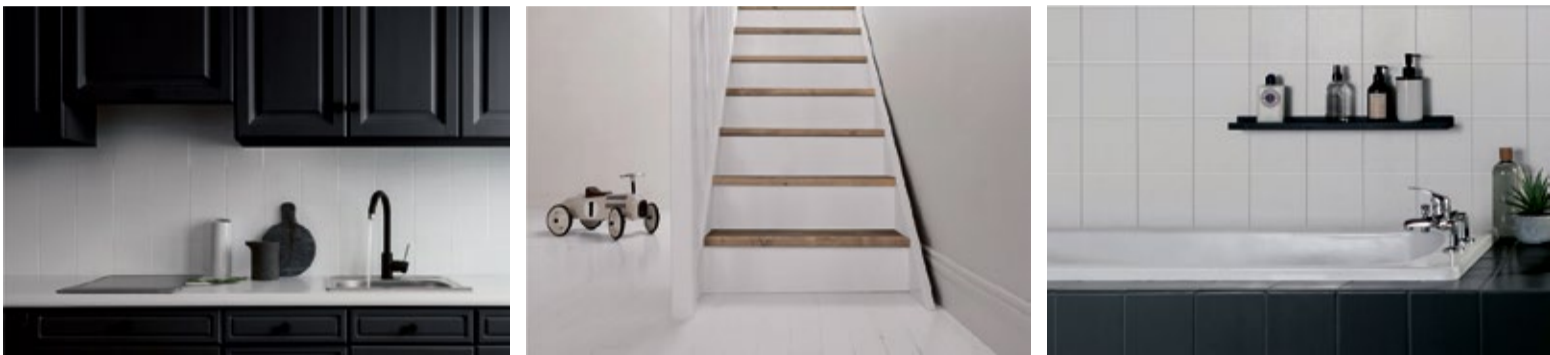
Vaikka elintarvikkeiden kylmäsäilytys perustuu nykyään sähköön, maakellari on yhä oiva lisätila, jossa esimerkiksi perunoita ja juureksia voi säilyttää ison määrän kerralla. Kellari myös pelastaa paljon, jos kylmälaite rikkoutuu tai sähkö katkeaa.

Arkkitehtipari on itse suunnitellut kellarinsa, joka käytännöllisyyden lisäksi hurmaa sadunomaisuudellaan. Varta vasten kasatun nurmipeitteisen maan aineskukkulun halkaisee käytävä, jossa on vastakkain kaksi kaarevaa ovea. Toisesta paljastuu kesäkeittiö, jonka taustaa koristaa mosaiikkitaideos, toisesta pääsee maakellarin portaisiin. Ulkonäkönsä puolesta rakennelma voisi sijaita Tolkienin Keski-Maassa hobittien asumuksilla, mutta sisältä se on käytännöllinen keittiön täydentäjä, jota nykymaailman kriisit eivät horjuta. ■

TÄYDELLINEN
REMONTINTI

Kalusteet • Työtasot • Seinäkaakelit • Suihkutilat • Kaakelilattiat
Puulattiat • Laminaattilattiat • Portaat • Pesualtaat • Ammeet

Maahantuoja ja markkinoija Colornova Oy

colornova.fi • v33.fi

Kodin uusi ilme

OSTETAAN
KULTAA JA HOPEAA

Kauppakeskus
Länsi1
ma-pe 10-17

Hanna
Asiantuntija

ÄLÄ JÄTÄ TÄTÄ HYÖDYNTÄMÄTTÄ

Kullanhinta on historiallisen korkealla.
Nyt on hyvä hetki myydä kulta- sekä hopeaesineet ja saada niistä korkein mahdollinen hinta!

OSTA KULTA- JA
HOPEAHARKOT
VERKKOKAUPASTA TAI
MYYMÄLÄSTÄ!

Kulta sekä hopea korut, kellot, aterimet, kolikot,
mitalit ja rahat. Ilmainen arvio. Maksamme
jalometallin arvon käteisenä tai tilille!

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kirjallinen sopiminen ja osaava valvonta – niistä on onnistunut remontti tehty

Rakennusmestari korostaa remontin suunnittelun, ammattimaisen valvonnan ja kirjallisen sopimisen merkitystä remontin onnistumisessa. Tärkeää on myös selvittää urakoitsijan taustat ja osaaminen perusteellisesti.

Neuvontainsinööri ja rakennusmestari **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus PRKK ry:stä näkee työssään remonteja laidasta laitaan, niin onnistuneita kuin vähemmänkin onnistuneita. Hän kertoo törmänneensä tämänkin vuoden aikana harmillisiin tilanteisiin, jossa remontin tilaaja ja urakoitsija ovat ajautuneet törmäyskurssille.

Eräs tapauksista sattui hänen tuttavalleen, joka teetti kotiinsa kylpyhuoneremontin. Koska valvontaa ei ollut mukana riittävästi, pieleen meni melkein kaikki mahdollinen.

– Ensinnäkään minkäänlaista sopimusta paperille ei koskaan tehty. Siitä oli ehkä sähköpostissa jotain sovittu, ja hinta oli varmaan sovittu.

Remontin hinta oli hänen arvionsa

mukaan vedetty reippaasti yläkanttiin. Urakoitsija sai tehdä töitä ilman valvontaa ja pyysi remontin edessä asiakkaalta maksusuorituksia, jotka tämä maksoi mukisematta. Ennen pitkää asiakas alkoi kuitenkin niin sanotusti haistaa palaneen kärryä, tuli katumapäälle ja kysyi Jokelan mielipidettä.

– Kun pääsin paikan päälle, ymmärsin että tähän on tehty ihan

vastoin kaikkia ohjeistuksia. Oli virheitä paljonkin, Jokela kertoo. Eikä ongelmana ollut pelkästään työn jälki:

– Rahat oli maksettu, mutta kuitteja ja laskuja ei saatu koskaan. Eli näin ollen asiakas ei ole saanut kotitalousvähennystä, kun ei ole mitään laskuja mitä osoittaa. Tässä tapauksessa kaikki rahat ovat menneet harmaaseen talouteen.

Huomiota urakoitsijan referensseihin

Toisena esimerkkinä Jokela mainitsee vanhan rintamamiestalon, johon oltiin teettämässä julkisivuremonttia. Tarkoituksena oli uusia talon ulkoverhous ja muun muassa lisätä lämmöneristystä.

– Kaikki lähtökohdat oli oikein, suunnitelmat tehty viimeisen päälle ja oli jopa vastaava mestari siinä, eli ammattilainen mukana.

Remontista oli myös tehty asianmukainen sopimus kirjallisesti hintaa myöten. Harhaan mentiin kuitenkin siinä vaiheessa, kun työhön ryhdyttiin etsimään urakoitsijaa. Jokela toteaa, ettei valitun urakoitsijan referenssejä selvitetty riittävästi.

– Aina kun kysyt urakoitsijaa, pitää selvittää urakoitsijan taustat ja referenssit ja mahdollisuuksien mukaan saada niitä aikaisempia remonttikohteita ja niiden asiakkaiden puhe- linnnumeroita, joihin voi soittaa, että voi kysyä miten tämä hoiti teidän urakan.

Valitulla urakoitsijalla ei kuitenkaan ollut riittävästi ammattitaitoa eikä kokemusta suomalaisesta rakentamistavasta, mikä näkyi työn laadussa.

– Kävin siellä tekemässä katselmuksen. Se oli niin huonoa työtä, että melkein kaikki olisi pitänyt purkaa pois ja tehdä uudestaan.

Muista poikkeava tarjous syynättävä tarkkaan

Jokela kommentoi remontin valvonnan epäonnistuneen. Tilaajakaan ei osannut puuttua tilanteeseen, vaikka näki urakoitsijan tekevän huolima- tonta työtä.

– Siinä vaiheessa, kun ammat- timainen valvoja näkee, että jotain menee väärin, homma pysäytetään siihen ja väärin tehty työ pitää välit- tömästi korjata.

Kyseisessä tapauksessa jo poikkeuksellisen edullisen tarjouksen oli- si pitänyt Jokelan mukaan herät- tää huomiota. Erottuipa joku tarjo- us muista sitten erityisen halpana tai erityisen kalliina, hän kehottaa suh- tautumaan siihen varoen.

– Ammattilainen kyllä ymmärtää, paljonko tuommoisen remontin ko- konaishinta on, missä se tulee liik- kumaan. Sen takia niitä tarjouksia pitäisi saada joka kohteesta ainakin 3–5, jotta pääset vertailemaan.

Urakoitsija ei kyennyt korjaamaan virheitään. Epäonnistuneen remon- tin jälkiä korjailemaan palkattiin uusi timpuri, mutta Jokela toteaa, et- tei tehtyä työtä voida enää kokonaan purkaa. Koska tilaaja ei suostunut maksamaan huonolaatuisesta työs- tä, urakoitsija otti lakimiehen avuk- seen, joten tilaajan oli tehtävä sa- moin. Riitaa pyritään nyt ratkomaan sovittelemalla.

Selvitä myös remontin tekijöiden osaaminen

Urakoitsijayrityksen referenssien li- säksi Jokela kehottaa selvittämään,

kuka työtä tulee varsinaisesti teke- mään ja millaiset tämän työtaustat ovat. Myös sopimukseen voidaan laittaa maininta, että työntekijöil- lä pitää olla kokemusta ja alan kou- lutusta. Lisäksi valvoja voi pitää en- nen urakan alkua tekijöiden kanssa aloituspalaverin, jossa käydään läpi suunnitelmat työn toteutuksesta.

Tämän oppi kantapään kaut- ta eräskin 1940-luvulla rakennetun omakotitalon omistaja, joka päät- ti maalauttaa talonsa alkuperäisen julkisivulaudoituksen uusiksi. Teke- mään valittiin yritys, jonka internet- sivut olivat hyvin vakuuttavat. Myös sopimus tehtiin kirjallisena kuten pi- tääkin.

– Se vanha maali oli hilseillyt koko alaltaan. Sopimuksessa luki, että hil- seilevä maali poistetaan ja kaikki pinnat pestään, tehdään homepesu ja muuta ja maalataan, Jokela taus- toittaa tapausta.

Suuren, kaksikerroksisen talon maalausurakan kestoksi oli sopi- mukseen kirjattu seitsemän päivää. Todellisuudessa työntekijät olivat työmaalla vain 2,5 päivää, jonka ai- kana julkisivu raaputettiin, pestiin ja maalattiin. Kun talo oli jo maalattu, työn laatuun tyytymätön tilaaja soitti Jokelalle ja pyysi tätä antamaan mie- lipiteensä.

– Ne oli hutaisemalla sitten tehty. Oli ihan karmean näköinen maalaus. Onneksi sitä ei ollut vielä laskutettu, hän päivittelee.

Maksusuoritus vain hyväksytystä työstä

Työtä tehneet maalarit olivat Jokelan arvion mukaan hyvin nuoria ja ilmei- sen kokemattomia. Vanhan maalin poisto oli tehty niin huolimattomasti, että sitä oli jäänyt irtonaisena uuden maalikerroksen alle.

– Todettiin, ettei maalausta voida missään tapauksessa hyväksyä. So- vittiin, että urakoitsijalla on mah- dollisuus korjata maalaus, eli tuossa tapauksessa aloittaa se aivan alusta uudestaan.

Kyseisessä julkisivuremontissa val- vonnan olisi pitänyt Jokelan mukaan jaksotella:

– Ennen kuin vedetään uutta maa- lia, pitäisi hyväksyä ne rapatut ja puhdistetut pohjat, että vanha maa- li on poistettu riittävästi, ennen kuin annetaan lupa lähteä maalaamaan.

Yhtä lailla laskutuksen tulee tapah- tua vasta sitten, kun työ on valmis ja hyväksytty. Hän korostaa, että yhtään maksuerää ei kannata maksaa etu- käteen.

– Maksuerien pitää aina perustua suoritettuun työhön ja hyväksyttyyn työsuoritukseen.

Riitatapauksissa tilaajan turvana on kuluttajansuojalaki, jota sovelle- taan aina asiakkaan eduksi. Jos tilaa- ja ja urakoitsija eivät pääse remontis- ta yhteisymmärrykseen, tilanteeseen on Jokelan mukaan myös mahdollis- ta ottaa avuksi puolueeton tavarant- tarkastaja.

– He ovat pätevoityneitä ja hei- dän lausuntonsa pätee oikeudes- sa.

Kuluttajaneuvonnassa setvitään myös remonttiriitoja

Kilpailu- ja kuluttajaviraston ku- luttajaneuvontaan valitetaan re- monttien osalta eniten erilaisis- ta virhetilanteista, kertoo joh- tava asiantuntija **Mikko Saas- tamoinen** Kilpailu- ja kulutta- javirastosta. Joko työn laatu ei ole vastannut sovittua tai odo- tuksia, tai työtä ei ole ylipää- tään tehty ammattitaitoisesti ja huolellisesti. Myös toimitetuis- sa kalusteissa tai tarvikkeissa on usein puutteita.

– Monenlaisia viivästys- tai keskeytystilanteita on myös melko usein. Valituksia tulee li- säksi muun muassa erilaisista hinnoittelu- ja laskutusepäsel- vyyksistä.

Jo vuosien ajan vajaa 10 % ku- luttajaneuvontaan vastaanote- tuista yhteydenotoista on kos- kenut remontointia ja rakenta- mista. Siitä ei voida toki päätel- lä alan varsinaista tilannetta tai sen kehitystä.

– Selvitysten mukaan vain pie- ni osa ongelmia kokeneista ku- luttajista on yhteydessä viran- omaisiin. Tästä voinee toisaal- ta päätellä sitäkin, että iso osa ongelmista ratkeaa osapuolten kesken ilman viranomaisapua, mihin tietysti on syytä pyrkiäkin.

Perusteellinen remonttisopimus on paras lähtökohta

Kirjallinen sopiminen on paras tapa ehkäistä riitoja. Saastamoi- sen mukaan sopimukseen on tärkeä kirjata ainakin työn sisäl- tö, työn hinta ja laskutusperus- teet sekä maksuerien aikatau- lu. Niiden ohella on hyvä ilmetä muun muassa se, mitä ja min- kä laatuksia materiaaleja käyte- tään ja kenen vastuulla on hank- kia käytetyt materiaalit.

Hän neuvoo mainitsemaan sopimuksessa erikseen myös mahdolliset järjestelyt ja toi- menpiteet, jotka tilaaja tekee, kuten vanhan purkaminen, re- montin aloitus- ja valmistumis- aika ja seuraukset, jos työ viiväs- tyy.

– Jos urakoitsija käyttää mah- dollisia aliurakoitsijoita, heidät- kin on hyvä kirjata sopimuk- seen. Lisäksi isommissa ura- koissa kannattaa varmistaa, että urakoitsijan sopimusmallit ja -ehdot ovat kuluttaja-asiamie- hen hyväksymiä.

Saastamoinen muistuttaa, että remontin kestäessä voi tulla myös yllätyksiä ja tarvetta muu- toksille ja lisätöille. Näistäkin

kannattaa sopia mahdollisim- man tarkasti kirjallisesti.

– Valitettavan usein tilanne on se, että remontin muutos- ja li- sätöistä ja niiden hinnasta tai laskutusperusteista on sovittu vain suullisesti, joka tietysti mer- kittävästi vaikeuttaa erimieli- syystilanteiden selvittämistä ja ratkaisemista.

Reklamaatio ja kuluttajaneuvonta apuna riitatilanteessa

Jos remontista kuitenkin syntyy erimielisyyttä tilaajan ja urakoit- sijan välille, ensimmäinen askel on reklamoida havaituista puut- teista suoraan yritykselle ja pyr- kiä neuvottelemaan, miten tilan- ne ratkaistaan.

– Jos reklamaatio ja neuvot- telut eivät johda sovintorat- kaisuun, kuluttaja voi kääntyä KKV:n kuluttajaneuvonnan puo- leen, jossa asiaa voidaan tar- kemmin selvittää ja mahdolli- suuksien mukaan myös neuvo- tella erimielisyyden ratkaisusta yrityksen kanssa, Saastamoi- nen neuvoo.

Jos riitaa ei saada sovittua ku- luttajaneuvonnankaan välityk- sellä, kuluttajaneuvonta voi oh- jata tekemään ratkaisusuositus- pyynnön kuluttajariitalautakun- taan.

Saastamoinen muistuttaa ku- luttajansuojalain säännösten koskevan vain kuluttajan ja elin- keinonharjoittajan välisiä sopi- muksia. Remontin tekijäksi on siis selkeintä valita elinkeinon- harjoittaja.

– Jos kotitalous palkkaa re- monttimiehen työsuhteeseen, se toimii itse työnantajana. Työ- suhteeseen remonttimiehen palkannut kotitalous on velvol- linen huolehtimaan samois- ta työnantajamaksuista kuin muutkin työnantajat. Virheelli- sestä työstä tai työn viivästymi- sestä ei voi vedota kuluttajan- suojalakiin. Kuluttajaviranomai- set eivät voi myöskään ratkaista riitaa.

Pääurakoitsija vastaa myös käyttämiensä aliurakoitsijoiden työstä. Kuluttaja voi kuitenkin halutessaan esittää vaatimuk- sia suoraan aliurakoitsijalle, jos tämän työsuorituksessa on ol- lut virhe.

Lisätietoja: www.kkv.fi/kulut- taja-asiat/asuminen/remontit/ remontin-tarjouspyynto-ja-so- pimus/ ■

Kodin sähköjärjestelmän turvallisuuden voi varmistaa vain ammattilainen. Perusteellinen kuntotarkastus paljastaa alkavatkin ongelmat, jotka eivät näy päällepäin.

Teksti: Ulla Sirén

Tarkastus paljastaa sähköjärjestelmän heikkoudet

Viallinen sähkölaite, sirisevä pistorasia ja yhtenään palava sulake ovat merkkejä, joista kaikki osaamme tunnistaa vaaran ja kutsua ammattilaisen apuun. Harvemmin tullaan ajatelleeksi, että omakotitalon sähköasennukset ja laitteet vaativat seuranta, kunnossapitoa ja tarvittaessa uusimista.

Omakotitalon sähköasioista puhutaan eniten hintojen osalta. Sähköturvallisuus puhuttaa, jos jokin laite on viallinen. Itse sähköjärjestelmät toimivat yleensä pitkään ja hyvin – omakotitalon sähköjärjestelmä saattaaakin olla useita vuosikymmeniä vanha. Monessa muuten perusteellisesti remontoitussa talossa on jäljellä alkuperäinen sähköjärjestelmä. Sinänsä se ei ole laitonta. Järjestelmää saa käyttää niin kauan, kuin se on turvallinen. Ylitarkastaja **Esko Iivonen** Turvallisuus- ja kemikaalivirastosta (Tukes) kertoo itse nähneensä sellaisen 1930-luvulla asennetun, joka oli yhä käytössä. Pitkään tarkastamattomassa olleessa sähköjärjestelmässä voi kuitenkin piillä

näkymättömiä vaaroja.

Omistaja vastaa turvallisuudesta

Sähköturvallisuuslain mukaan asunon haltijalla, joko omistajalla tai joissakin tapauksissa vuokralaisella, on velvollisuus huolehtia sähköjärjestelmän kunnossapidosta, asennusten turvallisuudesta sekä siitä, että havaitut puutteet poistetaan riittävän nopeasti.

– Pääsääntöisesti ihmiset kyllä reagoivat nopeasti, kun vastaan tulee jokin näkyvä ongelma, mutta harvoin maallikko ryhtyy kriittisesti arvioimaan talonsa sähköjä, jos ne toimivat, Esko Iivonen kertoo.

Sähköjärjestelmien kestävyyyteen vaikuttavat niin monet tekijät, että niille ei voida määrittää mitään tarkkaa käyttöikää, mutta tarkastuksilla voi vahvistaa sekä kodin sähköturvallisuutta että omaa mielenrauhaa. Toisekseen uusiinkin omakotitaloihin joudutaan tekemään sähköasennuksia, joiden turvallisuutta on vaikea tarvittaessa varmistaa itse, kuten tietoliikennekaapeleita, lämpöpumppuja ja aurinkopaneeleja.

Toimiva ei ole aina turvallinen

Esko Iivonen muistuttaa, että sähköasennukset vanhenevat ja kuluvat käytössä siinä missä muukin kiinteis-

tön tekniikka.

Vanhoissa asennuksissa voi olla vikaantuneita ja kuluneita komponentteja ja löystyneitä sähköliitoksia, jotka aiheuttavat vaaraa. Myös eläimet voivat aiheuttaa tuhoa, joka ei näy päällepäin: jyräjät ovat voineet mustustella kaapeleita rakenteissa tai kulkea sähköputkia pitkin sähkökeskusten sisälle. Sinne päässyt eläin voi aiheuttaa jopa tulipalon.

Iivonen kertoo, että erityisesti vuokralaisilta tulee Tukesille ilmoituksia viallisista sähköjohdoista. Joskus kattovalaisimen kiinnittäminen paikoilleen ei ole onnistunut, koska ikääntyneet johdot muuttavat käsiin. Joissakin kiinteistöissä on yhä käytössä jopa kangas-

eristeisiä johtimia, sähköalan ammattislangilla ilmaistuna rättiljohto-ja, jotka ovat jo erityisen hauraita.

– Murenevat eristeet ovat aina merkki vaarasta, ja sellaiset johdot, jotka eivät kestä käsittelyä, pitäisi vaihtaa viipymättä, Iivonen varoit-
taa.

Muita vaaran merkkejä ovat usein palavat sulakkeet, mustuneet pis-
torasiat, tai jos pistorasiaan liitetty
pistotulppa tuntuu kuumalta. Vaka-
va varoitus on myös palaneen käry,
tai jos sähkökeskuksesta tai jostakin
muusta asennuksen komponentis-
ta kuuluu epämääräistä sirinää. Jos
jonkin näistä merkeistä havaitsee, on
syytä ottaa viipymättä yhteys sähkö-
urakoitsijaan vian paikallistamiseksi
ja korjaamiseksi. Hyvin vanha ja
hauras järjestelmä on syytä uusia ko-
nanaan.

Mitä sähkötarkastuksissa
tehdään

Tarkastuksen sisältö vaihtelee.
Yleensä tarkastuksilla tehdään sil-
mämääräisiä tarkastuksia, avataan
keskusten ja asennusrasioiden kan-
sia sekä tehdään erilaisia mittauk-
sia ja testauksia. Laajemmin asen-
nuksia ei yleensä pureta kuin mah-
dollisessa kuntotutkimuksessa. Tar-
kastusotantana kuuluvat sähkökes-
kukset, pistorasiat ja jakorasiat, ja
lisäksi yleissilmäys kiinteistön va-
laisimiin ja muihin sähkölaitteisiin.

Mahdollisella lämpökuvauskel-
la havaitaan jo alkavasti vikaantu-
neet komponentit, joiden ongelmia
ei voisi muuten havaita.

– Tarkastaja kiinnittää huomiota
esimerkiksi siihen, jos pistorasian
sisusosa on tummunut: se on merk-
ki löystyneestä liitoksesta. Tai jos
johdon ulkovaippa on murtunut, jo-
kin kytkin halki tai valaisimen kupu
rikki. Ne ovat asioita, jotka on mah-
dollista huomata itsekin, mutta vii-
meistään tarkastuksessa ne havai-
taan, Esko Iivonen selittää.

Määräaikaistarkastus,
kunnossapitotarkastus ja
kuntotutkimus

Sähköturvallisuuslaissa vaaditun
sähkötarkastuksen voi suorittaa vain
Tukesin valtuuttama tarkastuslaitos
tai tarkastaja, niin sanottu kolmas
osapuoli. Sähkötarkastus ei ole pa-
kollinen omakotitalossa, jos se on
vain asumiskäytössä. Halutessaan
tarkastuksen voi kuitenkin teettää
tarkastustahoilla vapaaehtoisesti.

Sähkölaitteiston kunnossapitotar-
kastuksilla tarkoitetaan laitteiston
haltijan säännöllisin väliajoin huo-
lehtimia tarkastuksia. Se on eri asia
kuin määräaikaistarkastus, joka on
lain mukaan suoritettava määrävä-
lein sellaisissa kiinteistöissä, jotka
ovat muita kuin asuinkäyttöä palve-
levia, ja joiden sähkölaitteistoa suo-
jaavat sulakkeet ovat suuremmat
kuin 35 ampeeria.

Kunnossapitotarkastuksia teke-
vät muun muassa sähköurakointi-
liikkeet, ja tekijän on oltava sähkö-
alan ammattihenkilö, sähköasenta-

ja. Valtuutetun tarkastustahon teke-
mä vapaaehtoinen tarkastus voi olla
luonteeltaan kunnossapitotarkastus-
ta vastaava. Tarkastuksessa tehdään
määriteltyjä testauksia ja pääosin sil-
mämääräisiä tarkastuksia. Pienehköt
havaitut viat voi korjata jo samalla
asentajan käynnillä.

Esko Iivonen toteaa, että kunto-
tutkimus voi olla perusteltu esimer-
kiksi kiinteistökaupan yhteydessä tai
muuten selvitetessä iäkkäiden säh-
köasennusten kuntoa ja odotettavis-
sa olevaa käyttöikää.

Kuntotutkimuksessa tehdään kun-
nossapitotarkastusta laajempi kun-
toarvio. Tutkimuksessa tehdään sil-
mämääräisiä arviointoja, mittauk-
sia ja testauksia, jotka kertovat myös
laitteiston teknisestä käyttöiästä ja
odotettavissa olevista korjaustar-
peista.

Kuntotutkimuksia tekevät siihen
pätevöityneet kuntotutkijat.

– Joskus tulee ristiriitatilanteita tai
ongelmia, joissa tarvitaan esimerkik-
si sähköasennusten oikean asennus-
tavan tai niitä koskevien vaatimusten
tulkintaa, niin silloin hyvä valinta on
Tukesin valtuuttama tarkastustaho,
joka toimii asiassa kolmantena osa-
puolena, Esko Iivonen huomauttaa.

Huijarien näpit irti
sähköstä

Ikävä kyllä sähkötarkastuksia käy-
tetään myös huijaamiskeinona, jota
kohdistetaan varsinkin iäkkäisiin ih-
misiin. Pelottelu sellaisella asialla,
josta uhri ei voi mitenkään ymmär-
tää itse kaikkea, on valitettavan tep-
sivä keino.

– Ovelle ilmestyvää sähkötarkas-
tajaksi itseään esittelevää ei tarvit-
se päästää sisään, eikä missään ni-
messä tarttua ensimmäiseen tehtyyn
tarjoukseen. Tärkeimpänä ohjeena
sanoisin, että selvitä taustat ja mieti
aina ensin jonkin aikaa, ennen kuin
päästät ketään tarkastamaan kodis-
iasi sähköjä – tai muutakaan, Esko
Iivonen neuvo.

Yleensä toiminnassa on jotakin
hämärää, jos sopimuksen esimerkik-
si urakkasopimuksen tekemistä vaa-
ditaan saman tien.

– Aina kannattaa pyytää muuta-
mia tarjouksia alan eri toimijoilta, ja
vertailla niitä keskenään, ennen kuin
päättää mitään. Silloin ei tule maksa-
neeksi ylihintaa, vaikka osoittautui-
sikin, että kaikki toimijat ovat asialli-
sella asialla, Iivonen muistuttaa.

Huijarin tunnistaa myös siitä,
että hän väittää vanhojen asennus-
ten olevan jollakin tavalla laittomia.
Tukesin tietoon on taannoin tullut,
että on esimerkiksi väitetty vanho-
ja tulppasulakekeskuksia ja vikavir-
tasuojaamattomia tai maadoitta-
mattomia pistorasioita vaarallisik-
si tai lain vastaisiksi. Se ei ole tot-
ta, eikä oikea ammattilainen väi-
tä sellaista. Sähköasennusstandar-
dien vaatimukset eivät muutamaa
harvaa poikkeusta lukuun ottamat-
ta ole takautuvia, eli vanhoja asen-
nuksia ei voi vaatia uusittavaksi nii-
den perusteella, jos ne ovat kunnos-
sa. ■

24h

SÄHKÖHUOLTO Ari Tuomi Oy

Soita meille, se on turvallista!

- SÄHKÖASENNUKSET
- KORJAUKSET, HUOLLOT
- SUUNNITTELU
- TUULI- JA AURINKOENERGIA
- ILMALÄMPÖPUMPPUASENNUKSET

SÄHKÖALAN AMMATTILAINEN
JOHON VOIT LUOTTAA

Salvelanlaaksontie 1, Piikkiö • 0400 527 971

OSAAVA SÄHKÖMIES
PALVELUKSESSASI
AINA KUN TARVITAAN

Meiltä myös ilmalämpö-
pumppujen asennukset!

www.sähköasennus-turku.fi

24H
VIKAPÄIVYSTYS
050 917 5764

Julkisivupesut, konepesut, öljysäiliöiden pesut,
kuivaimutyöt ja graffitien poistot, kaivojen puhdistus...

Pesu- ja Imutö Oy
(02) 435 4700, 044 700 2972

Rauman Tankkihuolto
(02) 8232 711, 044 7002971, 044 700 2970

myynti@pesujaimu.com
timo.roos@raumantankkihuolto.com
jorma.rantala@raumantankkihuolto.com
helenarantala@raumantankkihuolto.com

www.pesujaimu.com

Vesivisa Oy

0400 995 550

- LVI-ASENNUKSET
- KATTILANVAIHDOT
- ILMALÄMPÖPUMPUT
- ÖLJYPOLTINASENNUKSET
- SÄHKÖURAKOINTI 0400 419 341

Vintalantie 74, Lieto www.vesivisa.fi

MEILTÄ KAIKKI SÄHKÖTYÖT,
AURINKOSÄHKÖJÄRJESTELMÄT
SÄHKÖAUTOJEN LATAUSPAIKAT
MYÖS ILMALÄMPÖPUMPUT
JA NIIDEN ASENNUKSET

- Asennuspalvelu • Tarvikemyynti • Urakointi
- Suunnittelu • S1 oikeudet

Autokatu 8, 20380 Turku • Toimisto 020 7188 300
toimisto@sahkotiimi.com www.sahkotiimi.com

Hannakaisa Ukonaho mahdutti asiakkaansa eteisen kaapistoon pukeutumispeilin, tason postille, laatikoita pipoille, hansikkaille ja huiveille sekä matalasyvyisen kenkäkaapin, joka sisältää kenkähyllyjä lattiasta kattoon.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Tarkkaan harkitut säilytysratkaisut helpottavat arkea

Monissa kodeissa tuskaillaan tavarapaljouden ja sen säilytyksen kanssa. Ongelmakohtien tunnistaminen ja niihin puuttuminen voi tuoda järjestystä kaaokseen yllättävänkin helposti. Kun kaikelle on paikkansa, myös arjesta tulee sujuvampaa.

”Paikka kaikella, kaikki paikallaan.” Erinomainen periaate, joka voi olla kuitenkin vaikeampi toteuttaa käytännössä.

Kodin tavaramäärän säilytys nousee usein keskustelunaiheeksi, kun sisustussuunnittelija SI **Hannakaisa Ukonaho** ratkoo asiakkaidensa sisustuspulmia. Hän kertoo muun muassa keittiön, kodinhoitohuoneen ja eteisen säilytyksen sekä vaatesäilytyksen aiheuttavan ihmisille päänsäryn.

– Ne ovat niitä pääasioita, mihin sekä remontoijat että uudisrakentajat haluavat ratkaisuja.

Varsinkin kaupunkiasunnoissa tavaransäilytys

voi olla senttipeliä. Kodit ovat pienentyneet, ja uudet omakotitalot neliömäärältään takavuosia pienempiä jo kustannusten ja taloudellisuuden vuoksi. Samalla kotien tavaramäärä on kasvanut.

– Totta kai ihmisillä on koko ajan enemmän tavaraa. Muutama vuosi sitten oli konmaritus-buumi. Moni havahtui siihen silloin, Ukonaho toteaa.

Osa on voinut tavoitella ratkaisua säilytysongelmiin karsimalla tavaroitaan rankalla kädellä. Kaikille tämä ei ole kuitenkaan mahdollista tai toivottavaa. Ukonaho muistuttaa, että esimerkiksi lapsiperheessä jo vaatemäärä voi olla melkoi-

nen – varsinkin kun pukeutumisessa on varauduttava Suomen ilmastoon ja useampaan eri kauden.

Ahdas eteinen aiheuttaa säilytyspulmia

Eteinen on Ukonahon kokemuksen mukaan usein kodin ongelmallisimman paikka tavaramäärän ja sen säilytyksen osalta. Myös omakotitaloissa eteiset voivat usein olla ahtaita ja kapeita, joten säilytystilaakin on vaikea toteuttaa.

Sisustusvimma

Koukullinen, pystymallinen pyyhepatteri toimii käteväänä naulakkona eikä vie paljoa tilaa.

– Erityisesti lapsiperheissä eteinen tuntuu pulonkaualta kotiin saapuessa, kun kaikkien perheenjäsenten tavarat on siinä eteisessä.

Etenkin urheilua paljon harrastavilla eteiseen voi kasautua jo erilaisia urheiluvaatteita, -kenkiä ja -tarvikkeita tuntuva määrä. Lisähaastetta Ukonahon mukaan tuo se, että pieneen tilaan on saatava mahdutettua myös monenlaisia toimintoja.

– Tarvitaan peili ja joku laskutaso ja kenties pukeutumispenkki kenkien laittoon tai lasten pukeutumiseen.

Eräässä kohteessaan Ukonaho lisäsi asiakkaan eteisen toimivuutta integroimalla nuo kaikki toiminnot kaapistoon. Näin rajalliseen metrimäärään saatiin ututettua niin kenkähyllyjä, pukeutumispeili, taso postille kuin laatikoita pipoille ja hansikkaille.

Kenkävuoret kuriin tuunatulla kaapilla

Ukonaho pitää kenkien säilytystä eteisten suurimpana haasteena. Kokenut sisustussuunnittelija on keksinyt asiaan kuitenkin jos jonkinlaisia ratkaisuja. Yksi tehokas keino on ollut käyttää keittiön yläkaapeiksi tarkoitettuja seinäkaappeja kenkäkaapeina.

– Niissä on sopiva syvyys kapeisiin tiloihin. Tuolaiseen keittiön yläkaappiin kun laittaa paljon hyllyjä, siihen mahtuu valtavasti kenkiä.

Hän vinkkaa, että keittiökaapista voi tuunata kenkäsenkin lisäämällä siihen esimerkiksi kalustejalat tai vaihtamalla kalustelevytason tilalle kivi- tai lasilevyn. Toisena ahtaan eteisen säilytyskikkana hän mainitsee patterin uudistamisen monikäyttöisemmäksi.

– Nykytaloissa on usein lattialämmitys, mutta jos eteisessä on patteri, se voidaan vaihtaa koukulli-

seen, pystymalliseen pyyhepatteriin.

Ratkaisua voidaan Ukonahon mukaan käyttää helposti lastenaulakkona tai vierasnaulakkona.

– Siinä samalla kuivuu vaatteet, mutta se ei vie paljon tilaa. Se tulee vain noin kymmenisen senttiä ulos seinästä.

Kierrätys on keittiön säilytysaaste

Keittiö, jossa on riittävästi toimivaa säilytystilaa, helpottaa arkea jos mikä. Näin esimerkiksi ruuanlaittovälineet ovat aina sujuvasti saatavilla ja myös tilan yleisilme pysyy siistinä.

Ukonaho mainitsee kierrätyksen olevan kuitenkin usein hänen asiakkaidensa suurin mietinnän aihe keittiön säilytystilojen osalta. Kierrätettäviä jätelajeja on melkoinen määrä: bio-, muovi-, lasi-, metalli-, pahvi- ja sekajäte vaativat kukin oman astiansa. Kun mukaan otetaan vielä kierrätettävät pullot ja sanomalehdet, erilaisia astioita on keittiössä jo kahdeksan.

– Lajitteluastioita tarvitaan niin paljon, että harvalla ne mahtuvat kiintokalusteiden sisään. Tarvitaan paikka muualta, jotta ne tavarat ovat pois jaloista. Yleensä se on sitten eteisessä tai kodinhoitohuoneessa, joissain aputiloissa.

Sisustussuunnittelija huomauttaa, että esimerkiksi kartonkijätteiden astia ei ole mikään pikkuroskis. Niille ei löydy sopivaa koloa tuosta vain.

– Kun omakotitalorakentaja ottaa sen huomioon jo suunnitteluvaiheessa, sillä kyllä arjen toimivuus kasvaa, hän toteaa.

Harvoin käytetyille astioille lisätilaa muualta

Myös astioiden säilytys voi aiheuttaa päänsäryä – keittiössä kun tuskin koskaan on säilytystilaa

enemmän kuin tarvitaan. Ukonaho kehottaakin sijoittamaan esimerkiksi maljakot, kynttilät, kattaus- ja tarjoiluastiat suosiolla muualle kuin keittiöön, kuten esimerkiksi olohuoneeseen.

– Sijoitan niitä olohuoneen säilytyskalusteisiin. Ne ovat harvemmin käytettyjä tavaroita, joten ne vievät turhaan tilaa keittiössä.

Hän huomauttaa harvalla olevan nykyisin edes TV-tasoa olohuoneen laitemäärän vähennyttyä. Samoin kirjan- ja paperinsäilytykselle alkaa olla vähemmän tarvetta. Niiltä vapautunutta tilaa voidaankin käyttää muiden kodin tavaroiden säilytykseen.

Keittiöissä sitä vastoin erilaisia kodinkoneita on nykyisin valtavasti, ja niille tarvitaan kipeästi tilaa. Omakotitaloissa moni siirtää Ukonahon mukaan pakastimenkin pois keittiöstä.

– Saattaa olla vain pieni jätskipakastin keittiössä, ja kaikki säilytyspakastaminen tapahtuu kodinhoitohuoneessa.

Ruokakomerot ja aamiaiskaapit säilytystrendeinä

Skafferiksi tai pantryksikin kutsuttu ruokakomero on noussut keittiöiden säilytyksen uudeksi luottoratkaisuksi. Aiemmin niitä hyödynnettiin Ukonahon mukaan kuiva-aineiden varastoinnissa. Nykyisin tilanpuutteessa ne ovat tarjonneet hyvän keinon erilaisten keittiön kodinkoneiden säilytykseen.

– Nykyään pienkoneita on paljon; airfryerit, so-dastreamit sun muut. Varsi-imurikin olisi hyvä olla keittiössä.

Eräs viime vuosien keittiötrendeistä, aamiaiskaappi, on myös yhä kysytty. Usein sen suojiin halutaan piilottaa kätevästi niin leivänmuruset »

KAIHTIMET JA MARKKIISIT

SOITA 044 016 1170

Suunnittelu-, mittaus- ja asennuspalvelut.

Eerikinkatu 38, Turku
p. 044 016 1170
www.johannakaihдин.fi
myynti@johannakaihдин.fi

**Avoinna
ma-pe 10-17**

MAINOSTAJA, varaa näkyvyytesi Omakotilehtiin verkkokaupasta.

<https://mediapotential.mediani.fi>

Freepik

Käyttöä ja aikaa kestävä sohva

Sohvaostoksilla päätöksenteossa painaa muukin kuin väri – varsinkin jos haluaa sohvaa kestävästi käyttöösi mahdollisimman pitkään.

Etenkin runko määrittelee hyvin pitkälle sen, onko sohvaa tuleva käyttöikä vuosia vai vuosikymmeniä. Kestävät sohvavärit ovat usein myös painavia. Tukeva runko on tavallisesti materiaaliltaan massiivipuuta tai tukevaa vaneria, ja jousitus napakka.

Myös pehmustemateriaaleilla on väliä. Laadukas vaahdotuote tai kylmävahto säilyttää muotonsa tavallista vaahdotuotteita pidempään.

Verhoilumateriaaleissa kannattaa kestäväyyden lisäksi huomioida omien tarpeiden mukaisesti esimerkiksi helppo puhdistettavuus. Villa kestävä kulutusta ja hylkii likaa, kun taas tekokuidut ovat usein kestäviä ja helposti puhdistettavia. Myös nahkalaadut eroavat toisistaan puhdistuksen osalta.

Martindale-arvo kertoo verhoilukankaan hankauksenkestävyydestä: mitä korkeampi lukema, sitä kestävämpi kangas. 20 000–25 000 on tavanomaiseen kotikäyttöön riittävä, kun taas julkisten tilojen kovalla käytöllä olevilta kalusteilta edellytetään yleensä noin 50 000 Martindale-lukemaa.

Pilling-luku kertoo puolestaan kankaan nyp-pyyntymisestä asteikolla 1–5. Mitä suurempi luku, sitä vähemmän kangas nypyyntyy käytössä.

kuin erilaiset pienkoneetkin. Tuo tarkoitus ei kuitenkaan aina toteudu arjessa. Ukonaho toteaa, että aamiaiskaappi rakennetaan keittiöön kovasti kaivatun laskutilan kustannuksella.

– Olen huomannut, että vaikka se on leivänpaahtimen ja kahvinkeitinien sijoituspaikka, kyllä se tuppaa auki olemaan. Ihan ei toteudu se estetiikka mitä haetaan, koska se laskutila tarvitaan.

Pitkälle mietitty vaatesäilytys helpottaa pyykkirumbaa

Tehokkaat ja toimivat vaatesäilytysratkaisut voivat helpottaa merkittävästi vaatehuoltoa ja siten tuoda omalta osaltaan sujuvuutta arkeen.

Ukonaho kehottaa etenkin uudisrakentajia sijoittamaan pyykkihuoltotilan tai kodinhuoneen samaan kerrokseen kuin makuuhuoneet, mikäli vaatekaapit sijaitsevat makuuhuoneissa.

– Pyrin välttämään sitä, että pyykkihuolto on spa-osastolla, hän kertoo.

– Ihmiset panostavat niihin, ja on ankeaa kävellä kodinhoitotilan läpi spa-osastolle. Sijoitan kodinhoitohuoneeseen sinne, missä se vaatesäilytyskin on.

Ukonaho huomauttaa juuri pyykkien kävelyttämisen paikasta toiseen vievän aikaa.

– Jos on monta pientä lasta, lasten vaatekaapit kannattaa sijoittaa kodinhoitohuoneeseen ja pitää sitä pukuhuoneena. Vaatteet nostetaan siellä samassa tilassa kaappeihin. Se toimii alle kouluikäisten kanssa, mutta vaatii kodinhoitohuoneelta kokoa.

Tehosta vanhoja kaapistoja tarpeen mukaan

Vaatesäilytyksen helpottamiseen ei tarvita välttämättä vippaskonsteja. Ukonaho itse lisää kaapistoon yksinkertaisesti lisää hyllytasoja. Näin saadaan matalampia vaatepinoja, joita on helpompi käyttää arjessa. Hän huomauttaa hyllykaapistojen mukana tulevan tyypillisesti liian vähän hyllyjä.

– Jos paitapino on 30-senttinen, kaaos tulee siitä, kun pino ei pysy pystyssä.

Sisustussuunnittelija kertoo käyttävänsä paljon säilytysratkaisuja, joihin voi räätälöidä sisusteita omien tarpeiden mukaan. Toisekseen hän mainitsee japanilaisen säilytyskalustemerkin Yamazakin, jonka on itse havainnut toimivaksi.

– Japanissa on pienet asunnot ja paljon tilpehööriä, joten olemassa olevien kaappien sisusteita pyritään tehostamaan. On keittiöön, vessaan ja vaatekaappeihin mekaniemeja.

Jos parhaistakaan yrityksistä huolimatta kodin tavaramäärä ei pysy hallinnassa, yksi ratkaisu on kääntyä ammattijärjestäjän puoleen. He tarjoavat kaapistojen ja sisusteiden suunnittelupalvelua. Ukonaho huomauttaa, että asukkaan voi olla itse vaikea hahmottaa kotinsa tavaratungosta. Kun apuun ottaa ulkopuolisen, tavaroiden organisointiin voidaan saada uutta visiota ja hyviä vinkkejä. ■

AURA SHOP

— TILAN JA VALON HALLINTAAN —

Toteutamme kotiisi tyylikkään tilanjakoratkaisut sekä häikäisynestojärjestelmät suunnitelmiesi mukaan.

Aina sisustukseesi sopivina - avaimet käteen!

Avoinna

ma-ti: 12-16
ke: 10-18
to-pe: 12-16

LIUKUOVET - LASISEINÄT - TERASSILASISEINÄT - HUOPAOVET - LASIOVET
KAIHTIMET - MARKIISIT - PYSTYLAMELLIVERHOT - SISUSTUSVERHOT - MATOT

Kauppakeskus Länsi 1 - Viilarinkatu 5 - Turku

www.aurashop.fi

info@aurashop.fi

Uusi
sisustusrakentamisen
konseptimyymälä
Turussa!

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja oli Euroopan parlamentin jäsen vuosina 2008–2024 ja nousee varasijalta parlamenttiin 10. vaalikaudelle.

Kestävillä rakennusmateriaaleilla
järkevämpää rakentamista

Rakennusalan kestävyysmurros on pääsemässä vihdoin käyntiin. Murros on välttämätön, sillä rakentaminen ja rakennukset kuluttavat noin puolet EU:n materiaalikulutuksesta sekä vastaavat noin 40 prosenttia EU:n energiakulutuksesta. Sen lisäksi ala tuottaa valtavasti jätettä, josta suuri osa olisi helposti uudelleenkäytettävää ja kierrätettävää. Ilman rakennusalan kestävyysmurrosta voimme sanoa hyvästit EU:n ympäristö- ja ilmastotavoitteille.

Julkisessa keskustelussa on puhuttu paljon rakennusten energiatehokkuusdirektiivistä, mutta myös toinen rakennuksia koskeva asetusta on tulossa seuraavan muutaman vuoden aikana voimaan. Uusi rakennustuoteasetus harmonisoi ja vahvistaa rakennusalan sisämarkkinoita. Asetuksen tarkoituksena on edistää alan digitalisaatiota, rakennustuotteiden kestävyttä, uudelleenkäytettävien rakennusmateriaalien laajempaa käyttöönottoa ja yhdenmukaistaa tuotteita koskevia sääntöjä julkisissa hankinnoissa.

Jopa 80 prosenttia tuotteiden ympäristövaikutuksista määritellään jo suunnitteluvaiheessa, minkä vuoksi tuotesuunnittelun alkuvaiheilla on ratkaiseva rooli tuotteiden koko elinkaaren ympäristövaikutusten torjunnassa. Tämän vuoksi asetuksella asetetaan yhdenmukaistetut ennalta määritetyt ympäristöä koskevat perusominaisuudet, kuten vaikutukset ilmastonmuutokseen, vesistöihin ja luonnonvarojen käyttöön. Rakennuskohteet on myös suunniteltava, rakennettava ja purettava niin että vaikutukset ihmisten terveyteen, hygieniaan ja turvallisuuteen on minimoitu. Esimerkiksi vaarallisten aineiden, orgaanisten yhdisteiden tai mikromuovien päästöt sisäilmaan eivät saisi vaikuttaa negatiivisesti rakennusta käyttävien turvallisuuteen tai terveyteen.

Asetuksen parhaita puolia on se, että se veloitaa digitaalisen tuotepassin käyttöönoton rakennustuotteissa. Näin ollen jälleenmyyjät ja kuluttajat, kuten rakennusyritykset, korjaajat tai vaikkapa omakotitaloasujat, saavat helposti selville tuotteiden

alkuperän, käyttöohjeet, turvallisuustiedot, suoritustason ja muut tekniset ominaisuudet. Tämä helpottaa huomattavasti tee-se-itse omakotitaloasujien elämää, kun esimerkiksi korjattavien tai korvattavien tuotteiden tiedot ovat helposti saatavilla, mikä sujuvoittaa tuotteiden kierrättämistä, päivittämistä, uusiokäyttöä ja korjaamista.

Asetuksen myötä ympäristöä koskevat perusominaisuudet on lueteltava digitaalisessa tuotepassissa osana tuotteen suoritustasoa. Näin rakennustuotteita vertaillessa on helpompi erottaa vastuullisemmat ja ympäristöystävällisemmät materiaalit ja tuotteet vähemmän ekologisista vaihtoehtoista. Jatkossa olisi tärkeää varmistaa, että suosimme rakentamisessa ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja, kuten vähähiilisiä tai kierrätettyjä materiaaleja. Tuotteet olisi suunniteltava siten, että niiden elinkaari on mahdollisimman pitkä ja että ne ovat lopulta uudelleenkäytettäviä ja kierrätettäviä. Meidän on suunniteltava jätteensyntä pois ja varmistettava, että rakennuskantamme suunnitellaan kestäväksi myös ilmastonmuutoksen myötä muuttuvia olosuhteita.

20 vuotta vanhan rakennuksen purkaminen ei ole kestävää saatikka järkevää. Kun rakennus kuitenkin puretaan elinkaarensa lopussa, on tärkeää, että hyödynnämme rakennuksen purkamisesta syntyvän aineksen uusissa rakennuksissa mahdollisimman tehokkaasti. Myös modulaarisuudella on iso rooli tulevaisuuden rakentamisessa, kun rakennuspalikoiden uudelleenhyödyntäminen uusissa käyttötarkoituksissa vähentää tarvettamme alusta loppuun rakentamiselle.

Uudella rakennustuoteasetuksella ja rakennusten energiatehokkuusdirektiivillä varmistamme, että rakennuskantamme ja rakentaminen ovat linjassa EU:n ympäristötavoitteiden kanssa. Ympäristöystävälliset vaihtoehdot ovat myös usein ihmisen terveydelle suotuisampia, kun esimerkiksi rakennustuotteiden kemikaalikuorma vähenee. Näin ollen kestävämpi asuminen on myös asujan mukavuudelle mieltäisempää.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Aina on aiheetta juhlaan!

Elämän käännekohtia on ilo juhlistaa yhdessä läheisten kanssa. Toisinaan oman kodin neliömäärä ei kuitenkaan riitä haluttuun vierasmäärään, tai juhlien järjestäminen kotona koetaan muuten epäkäytännöllisenä.

Ravintola tai muu vuokrattava juhlatila voi tarjota tunnelmalliset puitteet niin suureen kuin pienempäänkin juhlaan. Kun juhlia halutaan viettää kodin ulkopuolella, on kuitenkin muutamia käytännön asioita, jotka olisi hyvä huomioida heti suunnitteluvaiheessa. Jo tilaisuuden luonne sanelee järjestelyiden osalta paljon.

– Pyydän aina asiakasta ensin miettimään, mitä siltä tilaisuudelta haluaa ja mitä ei missään nimessä halua. Jos on vaikka syntymäpäiväjuhla, minkä tyylinen juhla niistä halutaan ja mitä siellä halutaan tapahtuvan? Sen ympärille lähdetään rakentamaan, kertoo hää- ja juhlasuunnittelija **Eija Holmberg-Lehto**. Hän on toiminut juhlasuunnittelun parissa vuodesta 2007 lähtien ja kirjoittanut aiheesta myös kirjan *Unohtumattomat häät* sekä *Tapahtumajärjestäjän oppaan*.

Useimmille meistä juhlien järjestäminen ei ole

kuitenkaan jokapäiväistä hommaa. Holmberg-Lehto vinkkaa netistä löytyvän erilaisia muistilistoja avuksi juhlasuunnittelun aloittamiseen.

– Kannattaa ehdottomasti ottaa sellainen avuksi. Niitä asioita on kuitenkin yllättävän paljon. Kuulen asiakkailta usein, että enpä olisi tuollaista osannut ottaa ajatelleeksi.

Juhlan luonne ja vierasmäärä ohjaa juhlatilan valintaa

Juhlan luonne määrittelee Holmberg-Lehdon mukaan sen, millainen juhlatila siihen soveltuisi – halutaanko huvilaa, juhlasalia tai kenties hallia? Toinen tärkeä tekijä on kaavailtu vierasmäärä. Hän neuvoa noudattamaan juhlatilojen ilmoitettua henkilömitoitusta. Jos tila on siis tarkoitettu 50 henkilölle, sinne ei kannata yrittää tunkea 70 vie-

rasta.

– Liian pieni on epämukavaa kaikille, ja liian iso tuntuu hallilta eikä siellä tavoiteta ehkä sitä kivaa intiimiä tunnelmaa, jota halutaan.

Holmberg-Lehto kehottaa miettimään myös tilan saavutettavuutta: onnistuuko paikalle kulku julkisilla liikennevälineillä, onko pysäköintipaikkoja riittävästi ja pääsevätkö esimerkiksi liikuntarajoitteisetkin tilaan. Näiden ohella juhlalle kaavailtu ohjelma asettaa omat vaatimuksensa juhlatilalle.

– Jos siellä syödään, onko siihen ruuan valmistukseen ja tarjoiluun tarvittavat tilat, millainen keittiö on, millaiset ovat kylmäsäilytystilat, hän luettelee.

– Jos on tarkoitus tanssia, siihen tarvitaan tila, ja jos tiedossa on puheita, sitä varten tarvitaan välineet.

Hyvä apu ovat netissä olevat hakukoneet, joista voi etsiä sopivaa juhlatilaa eri kriteereillä: mikä on aiottu henkilömäärä, saako järjestäjä tuoda omat juomat, tai onko saatavilla vaikkapa sauna.

Kaikkea ei tarvitse yrittää tehdä itse

Usein juhlanjärjestäjän ajatuksena on tehdä itse ruuat, hakea juomat ja hoitaa vielä musiikkikin juhliinsa. Holmberg-Lehto muistuttaa, että kaikkea ei kuitenkaan kannata yrittää tehdä itse. Palveluita on nykyään saatavilla ja niitä kannattaa käyttää tarpeen mukaan.

- Varsinkin jos juhlakalu itse on järjestämässä, hänen tehtävänsä on juhlia, nauttia päivästä ja vieraiden kanssa olemisesta.

Hän nauraa tosin kompastuneensa samaan itsekin. Viime vuonna täyttäessään pyöreitä hän oli varannut juhlatilan ja visioinut sinne kaikkea, mitä ammatimaisen juhlasuunnittelijan mieleen vain voikaan juolahtaa – muun muassa katon täydeltä ilmapalloja. Lopulta hän oli havahtunut suunnitelmiansa suuruuteen: kuka tämän kaiken tekisi ja siivoaisi?

- Juhlan järjestäjän on tärkeää miettiä se logistiikka, milloin ja millä viedään tavarat, milloin koristellaan ja siivotaan, ja onhan paikalla joku avaamassa ovia.

Holmberg-Lehto toteaa myös juhlien jälkeisen suunnittelun tuppaavan unohtumaan. Juhlatavarat on kuitenkin saatava myös pois tilasta ja lainatut ja vuokratut tarvikkeet palautettava.

- Ehdottomasti paras on, jos tilan saa koko viikonlopuksi, että pääsee perjantaina rauhassa tekemään ja sunnuntaina siivoamaan.

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty – myös juhlissa

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty myös juhlia järjestettäessä. Holmberg-Lehto vinkkaa, että tilaisuu-

HELPOMPIA PESULAPALVELUITA!

Uusi osoitteemme on Kellarimäenkatu 1, Raisio.

Pesulapalvelut Yrityksille ja Kotitalouksille:

- Matot • Juhlavaatteet
- Takit • Lakanapyykki
- Petauspatjan päälliset
- Takit ja tyynyt
- Hääpukujen erikoishuolto

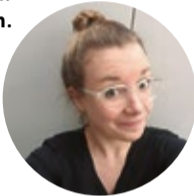
TARJOUS:
TÄLLÄ KUPONGILLA 10 EURON ALENNUS VÄHINTÄÄN 50 EURON KERTAOSTOKSESTA. ETU VOIMASSA 15.12.2024 ASTI.

Turvallista pesulapalvelua. Hyvinvoiva henkilökunta. Ympäristöä kunnioittaen.

Niina Virtala

Clean Pesulapalvelut
yrittäjä ja perustaja

Kellarimäenkatu 1, Raisio
02-439 8770
www.cleanpesulapalvelut.fi

2. kerroksessa jätski-kahvila ja second hand -myymälä Alisan ihmemää! Tervetuloa tutustumaan!

- Pitopalvelu
- Leipomotuotteet
- Jouluruoka ja -pöytä

PITOPALVELU JA TILAUSRUOAT KULHUAN PAAKARISTA

Me tunnemme hyvän ruoan reseptin!

www.kulhuanpaakari.fi • Puh. 050 4011 822
tilaukset@kulhuanpaakari.fi • Uusikartano, Pöytyä

HOTELLI-RAVINTOLA K Aidanojan KARTANO

Erinomainen paikka juhlille ja kokouksille!

- Sunnuntai- ja joululounaat
- Juhla- ja kokoustila
- Majoitus ja leirimajoitus
- Saunatilat

Uusikartano, Pöytyä • Puh. 040 1244 302
kaidanojankartano@gmail.com

VERHOOMO
Loosa

www.verhoomoroosa.fi
045 171 7383
info@verhoomoroosa.fi

VOOKRAAMME JA MYYMME PUVUT ELÄMÄSI KAIKKIIN JUHLIIN!

- peruspuvusta frakkiin
- paidat, asusteet, kengät

Tervetuloa tutustumaan - ei ajanvarausta!

Pukuvuokraamo
Sanelma

Turussa jo 40 vuotta!

Pukuvuokraamo Sanelma
Tuureporinkatu 19, 20100 Turku | puh. 02 231 3902
Avoimma ma 10-18, ti-pe 10-17.30
www.pukuvuokraus.fi

Monipuoliset pesuripalvelut ammattitaidolla!

pesuripalvelutalve.com

- tekstiilipesurin ja höyrypesurin vuokraus
- graffitien poisto
- autojen sisäpuhdistus ja otsonointi

info@pesuripalvelutalve.com
puh. 045 2733 681
Verkkotie 5, 21500 Piikkiö

Löydät meidät myös:
 Pesuripalvelut Talve
 @pesuripalvelut_talve

KEILAAJAN KÄRKIVALINTA

TERVETULOA KUPITTAAN KEILAHALLIIN!

Kupittaa keilahallista löydät 16 ammattitason keilarataa, bilispöydät, tilavan kahvilan anniskeluoikeuksin ja Pro Shop -välinekaupan.

Varaa vaikka lapsille hauskat synttärarit (alk. 190 €) tai personoidut pikkujoulut helposti nettisivuiltamme varauskalenterista!

Kupittaa KEILAHALLI

www.kupittaaankeilahalli.fi
Kupittaaankuja 1, 20520 Turku
020 7870 335 • Avoimma joka päivä!

den aikatauluttamisen helpottamiseksi päivästä voi käydä myös mielikuvaharjoittelua: mitä tapahtuu, kun vieras tulee paikalle, ja miten paljon aikaa mikäkin osa juhlaohjelmasta vie?

Yhdessäololle ja seurustelulle on hyvä varata aikaa, mutta turha odottelu latistaa helposti juhlatunnelman. Juhlasuunnittelija toteaa ihmisten arvostavan sitä, että ohjelma on soljuvaa ja illan kulku tiedossa.

- Onko se sitten pöydissä ohjelmia, joissa kerrotaan mitä tapahtuu, tai seremoniamestari, joka kertoo mitä tapahtuu ja missä vieraiden odotetaan olevan.

Juhlien suunnittelussa olisi hyvä olla jokin punainen lanka, jota noudatetaan kutsuista ja koristeluista lähtien. Holmberg-Lehto kertoo sen helpottavan juhlanjärjestäjän omaa visiota ja siinä pysymistä. Etenkin kutsu tulee laatia niin, että vieraat tietävät, mitä odottaa - ja mitä heiltä odotetaan.

Tarjoiluihin panostaminen ei mene hukkaan

Holmberg-Lehto muistuttaa kutsujen ja koristelujen kuvastavan tilaisuutta ja sen luonnetta.

- Jos ollaan kakkukahvijuhlissa, olisi kauniit valkoiset pöytäliinat, servietit ja ehkä viulumusiikkia, joka kertoo herkkyydestä. Ja jos haluat hyvät bileet, sitten samppanjat ja ilotulitukset voivat räiskyä heti kutsuissa, että tervetuloa vuosisadan bileisiin.

Juhlasuunnittelijan kokemuksen perusteella on vielä eräs asia, johon juhlissa erityisesti kannattaa panostaa: ruoka, ja tarjoilut ylipäätään.

- Ihmiset muistavat yleensä aina ruoan; oliko se kylmää, kuumaa, oliko sitä riittävästi, Holmberg-Lehto kertoo.

Toisena hän mainitsee juhlien valokuvauksen ja videokuvauksen. Ne voivat usein jäädä yksittäisen vieraan tai läheisen kontrolle, jonka oma juhlinta jää sitten vähiin. Hän kehottaakin miettimään, voisiko kuvaustehtävään hankkia paikalle jonkun ulkopuolisen. Kuvat ja video ovat kuitenkin kaunis muisto tilaisuudesta niin juhlan järjestäjälle kuin vieraillekin, joten niistä ei kannata pihistellä. Myös erilaiset vieraskirjat ja tervehdykset ilahduttavat vielä pitkään jälkikäteen.

Vältä yllätykset sopimalla asioista kirjallisesti

Olipa kyseessä sitten catering, koristelut tai esiintyjät, Holmberg-Lehto suosittelee etsimään omaan tyyliin sopivat tekijät ja pyytämään tarjoukset aina kolmelta palveluntarjoajalta, jotta näitä voi vertailla.

Palveluista kannattaa sopia kirjallisesti esimerkiksi sähköpostilla. Näin on helppo tarkistaa, että asiat on tehty kuten sovittu ja loppusummakin sovittun mukainen. Myös peruutusehdot selviävät tarvittaessa sopimuksista.

Esimerkiksi cateringin ja juhlatilan osalta tulee selvittää tarkasti, mitä kaikkea ne sisältävät: tuleeko mukana astiat, pöytäliinat tai henkilökuntaa, tai onko tilassa äänentoistoon tarvittavat laitteet.

- Yleensä paikassa voi olla astiat, mutta ei pöytäliinoja ja serviettejä. Ne pitää vuokrata tai hankkia pitopalvelun kautta. Ja hyvin usein on, ettei seinille saa kiinnittää mitään tai kynttilöitä polttaa, Holmberg-Lehto kertoo.

Käytännöt kannattaa varmistaa ja sopia kirjallisesti jo ennakoon: muun muassa milloin tilaan pääsee, monelta pitää poistua ja millaista siivousastetta vaaditaan. Ruuan säilytystä varten kannattaa varmistaa, että kylmätilaa on tarpeeksi saatavilla.

- Ravintoloissa tietenkin aina se ravintola tarjoaa ruuan ja juoman, sinne ei voi omia viedä. Juhlatiloissa on vähän vaihtelevia käytäntöjä. Usein niihin saa viedä itse ruuat, mutta osalla voi olla oma catering, jota he käyttävät, ja sitten saa viedä omat juomat.

Musiikki luo juhlatunnelman

Musiikilla on todella suuri merkitys tunnelman luomisessa, Holmberg-Lehto muistuttaa.

- Ihmiset vapautuvat, kun on musiikkia. Ruokailun

Freepik

aikanakin voisi olla taustamusiikkia.

Jos illalle halutaan hyvät bileet ja tanssia, DJ tai bändi on hänen mukaansa hyvä vaihtoehto. Jos kaventaa rauhallisempaa tunnelmaa, esiintyjäksi voi harkita esimerkiksi trioja tai trubaduuria.

Holmberg-Lehto toteaa bändin yleensä kertovan, mitä he tarvitsevat tilan ja esimerkiksi sähköjen osalta. Juhlan järjestäjän ei siis tarvitse miettiä kuin bändin sijoittelua: onko juhlatilassa lava, jolla bändi voi soittaa, vai sijoitetaanko heidät johonkin kulmaan tai nurkkaukseen?

Hän kehottaa huomioimaan myös tilan akustiikan, ja onko tarkoitus seurustella vai tanssia. Bändin saavuttua paikalle on mielekkäämpää keskittyä tanssiin eikä seurusteluun.

– On bändillekin kurjaa, jos ihmiset eivät tanssi.

Soittajillekin on lisäksi hyvä varata tilaisuuteen ruokaa ja juomaa. Usein bändi tarvitsee myös tavaroilleen jonkin takahuoneen, jossa he voivat viettää aikaa ennen osuuttaan illasta.

Juhlat saavat olla järjestäjänsä näköiset

Holmberg-Lehto huomauttaa, että vieraat ja heidän viihtymisensä on toki tärkeää huomioida: ruokatarjoiluissa on hyvä muistaa vieraiden mahdolliset ruokarajoitteet ja musiikkivalinnoissa myös muiden mieltymykset. Epäonnistumista on kuitenkin turha pelätä. Juhlat saavat aina olla järjestäjänsä näköiset.

– Ei tarvitse oikeasti olla mitään järjestyttävän suurta. Elämä on elettäväksi, ja siihen kuuluvat juhlat ja ihmiset ja ystävät.

Esimerkiksi syntymäpäiväjuhlat voi järjestää läheisten kesken vaikka nyyttäriperiaatteella, jossa lahjojen sijaan kukin vieraista tuo jotain tarjottavaa.

– Pienelläkin budjetilla voi järjestää. Monesti esimerkiksi koristeluja voi vuokrata tai lainata.

Hän huomauttaa koristeita löytyvän myös luonnosta, kunhan käyttää mielikuvitusta. Inspiraatiota voi hakea esimerkiksi Pinterestistä, joka on suorastaan ehtymätön ideapankki. ■

Oletko jo tutustunut? omakotilehdet.fi

Tykkää meistä
Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

Omakoti

OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI

Teksti: Siru Uusi-Seppälä

Jouluperinteiden historiaa ja tapoja maailmalta

Monen jouluperinteet ovat omasta lapsuudesta: joulukuusen koristelu, tietyt joulukoristeet aina samalla ikkunalla, kynttilöiden vieminen haidoille, totutun kaavan mukaan valmistettu joulupöytä.

Perinteilläkin on kuitenkin historia – eikä se ole aina niin pitkä kuin voisi ajatella. Esimerkiksi joulukortit, lahjat, kuusi ja pukki yleistyivät Suomessa vasta itsenäisyyden alkuaikoina, kun oppivelvollisuus tuli ja sitä myötä kansakoulusta tuli kaikille pakollinen. Kansakoulussa vietettiin joulun juhlistamiseksi kuusijuhlaa, jonka opetussuunnitelmaan juh-

la laitettiin tietynlaisena.

– Opetussuunnitelmassa linjattiin, että juhlassa pitää olla kuusi, lapset kirjoittavat joulukortteja ja Joulupukki jakaa lahjoja. Kansakoulun myötä yhdenmukainen joulukonsepti levisi, kertoo suomalaisiin perinnejuhlisiin erikoistunut arkistotutkija **Juha Nirkko** Suomalaisen Kirjallisuuden Seuralta.

Jotkut perinteet ovat myös painuneet unholaan. Esimerkiksi joulun alla talosta taloon kiertävät nuorten aikuisten joukot ovat kadonneet katukuvasta.

– Syksyllä kekrin aikana kiersi ke-

kripukki. Mutta myös ennen joulua, tapaninpäivänä tai joulun välipäivinä kiersi tällaisia kiertueita. Kuvitteellisia, sonnustettuja hahmoja kulki nuorisojoukkojen keulakuvina: tapaninpukkeja tai jouluvalkoja, joka on eräänlainen puolihevoshahmo. Kuljettiin talosta taloon ja pyydettiin viinaryppyjä. Tällaista en ole huomannut enää tehtävän, vaikka kalenterissa on yhä Nuutin päivä. Varsinkin alkoholin käyttö ja mekastus on jäänyt pois, Nirkko kertoo kadonneista jouluperinteistä.

Toisaalta nuuttipukkien perinteestä on säilynyt jotain Satakunnan seu-

dulla ja Hämeessä.

– Siskoni tiesi kertoa, että kaupassa oli nuuttipukkeina kiertäville lapsille karkkisettejä myytävänä, kuten virpomapusseja. Ennen tätä tekivät nimenomaan nuoret aikuiset, Nirkko kertoo. Tämän ohella on muitakin kansanperinteitä, jotka ovat muuttuneet aikuisten perinteestä lasten tapakulttuuriksi.

Jouluruokaperinteet ovat yhdenmukaistuneet

Monien joulunvietossa kenties tärkeimpiä elementtejä on jouluruoka.

Ruokakulttuurissa on ollut jonkin verran alueellista vaihtelua. Eräs esimerkki tästä on riisipuuro:

– Itäinen tapa on ollut keittää, läntinen tapa on ollut hauduttaa puuro uunissa, Nirkko kertoo.

Tänä jouluna vaihtelua haluava voi yrittää valmistaa riisipuuron eri tavalla. Esimerkiksi Marttojen sivuilta löytyy ohje niin uunissa kuin keittämällä valmistettavaan riisipuuroon.

Moneen joulupöytään kuuluvat, uunissa valmistettavat laatikkoruuat ovat historiallisesti tarkasteltuna hämäläiseksi miellettyä ruokaa. Rossollin kaltainen ruoka puolestaan on tunnettu jo vanhastaan Länsi-Suomessa, mutta nykyään yleinen nimi ’rosolli’ puolestaan tulee venäjän kielestä, jossa se on tarkoittanut suolavettä.

Perinteinen jouluruoka on ollut myös lipeäkala, jota saa kaupasta myös käyttövalmiina. Miedon mausta lipeäkalaa on tarjottu perinteisesti voisulan tai valkokastikkeen kanssa. Valkokastikkeen voi maustaa esimerkiksi piparjuurella.

Alueellinen vaihtelu jouluperinteissä Nirkon mukaan vähentynyt.

– Tiedonvälitys on parantunut, ihmiset liikkuvat ja verkottuvat enemmän. Sellaista ei enää ole kuin talonpoikaiskulttuurissa ennen teollistumista ja kaupungistumista: alueet olivat tavallaan nurkkakuntaisempia ja sisäänlämpiävämpiä. Ennen tämä oli selvemmin havaittavissa.

Nirkko kuitenkin huomauttaa, että eroavaisuuksiakin jouluperinteissä on, jopa saman kylän sisällä: – Naapureiden joulu on erilainen kuin jonkun toisen.

Tonttu on kiltimpi versio kansanuskon haltijoista

Joulu on juhlena sulauttanut itseensä kaikenlaista enemmän tai vähemmän tunnettua kuvastoa. Juhlan kristillisestä nykymerkityksestä huolimatta jotkut perinteistä eivät suinkaan löydy Raamatun kertomuksista. Esimerkiksi tonttukoja tuskin hyppii Jeesus-lapsen seimen ympärillä.

– Omituinen juttu, että ne on päätyneet sinne Korvatunturille. Se on tällainen kiltimpi versio kansanuskon haltijoista, Nirkko kertoo.

Pohjoismaisessa kansanperinteessä tonttu on asuinpaikan tai tontin haltija. Sana tulee ruotsin sanasta ’tomte’, josta se on vääntynyt suomalaiseen muotoonsa.

– Ne on olleet moraalinvartijoita. Ne on rakastaneet rauhaa, järjestystä ja siisteyttä. Jos esimerkiksi saunottiin liian myöhään tai käytettiin alkoholia saunassa, saunatonttu tai haltija saattoi huomauttaa käytöksestä. Pudottaa katosta jotain tai muuta tällaista. Tällainen moraalinvartijahomma sopikin sitten Korvatunturin tontuille valvomaan lasten kiltteyttä, Nirkko kuvailee tonttujen luonnetta ja historiaa.

Jouluyönä ruuat on ollut maalais-

taloissa tapana jättää pöytään, eikä niinkään ihmisille vaan kodinhaltijoille tai vainajille ja esi-isille. Tonttujen yöllisestä ruokailusta kertoo Tonttujen jouluyö -laulu, jossa kunnon väki tarjoaa jouluruokaa haltijoille.

Kansanuskon perinteet ja ympäri maailmaa liikkuneet tavat eivät ole aina siirtyneet kirkollisiin juhlapyyhiin täysin kivuttomasti. Esimerkiksi tonttu-ukkoja on paheksuttu.

– Luterilainen usko on koittanut päästä muinaisuskosta eroon. Mutta kristinusko ja vanhemmat uskomukset lopulta yleensä sekoittuvat.

Myös 1700-luvulla tulleeeseen ja 1800-luvulla yleistyneen joulukuuseen on suhtauduttu aluksi epäluuloisesti. Nirkon mukaan kuusta arveltiin syntiseksi tai pakanalliseksi. Lisäksi paheksuntaa herätti kuusen kynttilöiden aiheuttama tulipalovaara.

Joulu Euroopassa – ja muualla

Joulun yhtenä esikuvana pidetään yleisesti roomalaisten Saturnalia-juhlaa, jonka viettoon kuuluivat muun muassa uhkapelit.

Kristillisen joulun tulo on Nirkon mukaan vaikea ajoittaa, koska sen vietto on alkanut pikkujuljaa kristinuskon levitessä. Suunnilleen kristillinen joulunvietto on kuitenkin alkanut 1100-luvulta lähtien, eli keskiajan loppupuolella. Päivä on asetunut kalenterissa samalle seudulle kuin siellä jo vanhastaan ollut juhla, talvipäivänseisaus.

– Jonkinlaista juhlaa on ollut pimeimpään vuodenaikaan kaikissa kulttuureissa. Silloin on ollut kätevää myös vaihtaa vuotta. Talvipäivänseisausta on vietetty monissa kulttuureissa. Joulu-sanana takana onkin sana ’yule’ tai ’jul’, joka tarkoittaa juhlaa. Kyseessä on ehkä muinaisten germaanien talvijuhla, josta on tullut yleisempi joulusana, Nirkko kertoo.

– Kun kristillisille juhlapäiville alettiin laittaa sijainteja kalenteriin, oli hyvä, että juhlia oli siellä jo ennestään. Juhlat oli helpompi omaksua niin, että siinä hiukan ututetaan uutta sisältöä vanhaan. Kirkkoisat eivät olleet tyhmiä: ei kannata luoda uutta tyhjästä. Ensin joulua juhittiin Jeesuksen kastepäivän merkeissä. Sitten merkitys on vakiintunut tuohon, mikä se on nykyään.

Joulua vietetään myös muissa, ei-kristillisissä maissa. Hyvänä esimerkkinä Nirkko pitää Japania, jossa myös esimerkiksi shintolaiset ja buddhalaiset saattavat viettää tapakulttuurin puolesta samankaltaista joulua kuin kristityt, mutta ilman uskonnollista merkitystä.

Japanissa joulu on enemmänkin pariskuntien kuin perheiden yhteistä aikaa. 1970-luvulla toteutetun mainoskampanjan myötä Japanissa syödään jouluna usein friteerattua broileria. Suosittua on myös kermainen pataruoka, kakku ja wagashi-makeiset.

JALKAHOITO- & HYVINVOINTIPALVELUT

Marjo Oksanen Jalkojenhoidon At

Itäinen Rantakatu 40, 20810 Turku

oksanenmarjo.jalat@gmail.com
jalkahoito-jahyvinvointipalvelut.com
facebook.com/marjo.jalkahoidot/

040 550 1928

TUUREPORIN ILOINEN KIRPPUTORI JA KAHVILA

Hylly- ja tankokirppis
Turun keskustassa!

Tuureporinkatu 10 • puh. 041 365 0373

www.tuureporinkirpputori.fi

www.facebook.com/tuureporinkirpputori

Omakoti

omakotilehdet.fi

LEIPOMO
GRYN
BAGERI

JUUREEN
LEIVOTUT LEIVÄT
JA HERKUT FORUM
KORTTELISTA.

Ma–Pe 9–18 | La 9–15 | Su suljettu

Forum kortteli p. 044 230 2120

Nyhtökaura-sieniwellington

Uusia ruokareseptejä on myös hauskaa kokeilla perinteisten joulu-ruokien oheen. Tänä jouluna voi kokeilla vaikkapa brittiläisestä joulupöydästä inspiraatiota ammentavaa wellingtonia, joka taipuu nyhtökauralla ja sienillä myös joulupöydän kasvissyöjien suuhun sopivaksi.

Nyhtökaura-sieniwellington
noin 10 annosta

Sienitäyte:

- 400 g ruskeita herkkusieniä
- 1–2 lehtisellerin vartta
- 1 sipuli
- 1 valkosipulinkynsi
- 1 rkl oliiviöljyä
- 2 rkl balsamietikkaa
- 3 oksaa tuoretta rosmariinia
- ½ tl suolaa
- mustapippuria myllystä
- ½ dl cashewpähkinöitä

Paistettu nyhtökaura:

- 1 pkt nyhtökauraa (maustamaton)
- 2 rkl oliiviöljyä
- 1 tl savupaprikajauhetta
- 1 tl valkosipulijauhetta
- ½ tl suolaa
- 1 tl kuivattua timjamia
- ½ dl kaurakermaa

Lisäksi:

- 1 kpl / 600 g isoa lehtitaikinal levyä
- 2–3 rkl kaurakermaa voiteluun
- tuoretta rosmariinia koristeluun.

Ota lehtitaikinal levy sulamaan reilua tuntia ennen leipomista.
Kuumenna uuni 225 °C:seen.

Pilko herkkusienet ja hienonna selleri. Silpua sipuli ja valkosipulinkynnet. Kuumenna öljy paistinpannulla ja lisää pannulle sienet, selleri ja sipulit. Mausta balsamietikalla. Irrota rosmariininoksista lehdet ja lisää ne pannulle. Mausta suolalla ja mustapippurilla. Paista, kunnes sienistä ei enää irtoa nestettä. Lisää lopuksi cashewpähkinät pannulle ja kuumenna. Siirrä sienipais-tos tehosekoittimeen ja sekoita nopeasti karkeaksi tahnaksi.

Kuumenna pannu uudelleen. Lisää öljy, nyhtökaura ja mausteet. Paista nyhtökau-raan hieman väriä ja lisää pannulle kaura-kerma.

Levitä iso lehtitaikinal levy leivinpaperille ja kauli sitä laakeammaksi ja ohuemmaksi. Levitä sitten herkkusieniseos koko leh-titaikinal levylle. Levitä sitten paistettu nyh-tökaura noin 5–7 cm leveydelle lehtitaiki-nalevyn keskelle. Kääri lehtitaikina rullalle. Tee pinnalle muutama viilto ja voitele rulla kaurakermalla.

Paista rullaa uunin keskitasolla noin 25 minuuttia. Koristele tuoreella rosmariinilla.

(Resepti: Chocochili.net) ■

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Tykkää
meistä Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja, osakas
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Vallintavirhe kiinteistökaupassa

Vallintavirheestä on kyse muun muassa silloin, jos myyjä on antanut ostajalle ennen kauppaa vääriä tietoja esimerkiksi kaavasta, rakennuskiellosta tai luovutusrajoituksesta ja annetun tiedon voidaan katsoa vaikuttaneen kauppaan. Lisäksi vallintavirheestä on kyse silloin, kun kiinteistöllä olevaan rakennukseen ei ole tarvittavaa lupaa, käytännössä rakennuslupaa.

Yleensä vallintavirheriidat koskevat juuri rakennuslupan puutetta. Pahimmassa tapauksessa koko rakennus on luvaton. Kyse voi olla myös siitä, että rakennukseen on tehty laajennus tai suuria remontteja, joille ei ole haettu asianmukaista lupaa. Voi myös olla, että lupaa ei enää helposti saa, mikäli esimerkiksi rakentamismääräykset ovat muuttuneet remontin jälkeen. Pahimmillaan puhutaan siitä, että asuinrakennus on luvaton, eikä lupaa ole mahdollista saada. Rakennusta ei pitäisi käyttää enää asumiseen ja viranomaiset voivat sen kieltää. Rakennusta koskee myös purku-uhka.

Tyypillinen seuraamus vallintavirheestä on hinnanalennus. Hinnanalennuksen täytyy vastata virheen arvoa. Yleensä puhutaan virheen korjauskustannuksista eli käytännössä siitä, mitä maksaa rakennuslupan hakeminen. Mikäli virhe on olennainen, ostajalla on oikeus purkaa kauppa. Ostajalla voi olla myös oikeus vahin-

gonkorvaukseen.

Vallintavirhettä ei koske maakaassa mainittu viiden vuoden reklamaatioaika. Kyseinen reklamaatioaika koskee laatuvirhettä. Vallintavirheeseen voi vedota vanhentumislain puitteissa eli vanhentumisaika on 10 vuotta. Virheestä on toki reklamoitava kohtuullisessa ajassa sen jälkeen, kun se havaittiin tai olisi pitänyt havaita.

Vallintavirheissä on myyjän vastuun lisäksi kyse usein kiinteistönvälittäjän vahingonkorvausvastuusta. Huolellisen välittäjän pitäisi tarkistaa rakennusten lupa-asiat. Mikäli vallintavirhe ilmenee rakennuslupan puutteena, välittäjä on todennäköisesti toiminut huolimattomasti. Välitysliike voi olla vahingonkorvausvastuussa ostajalle. Mikäli myyjä joutuu maksamaan ostajalle hinnanalennusta vai vahingonkorvausta, välitysliike voi joutua maksamaan vahingonkorvausta myyjälle.

Ostaja voi minimoida vallintavirheen mahdollisuuden tutustumalla huolellisesti kiinteistöstä saatavilla oleviin asiakirjoihin. Ostajan tulee myös tutustua kaavaan ja mahdollisiin vireillä oleviin kaavamuutoshakemuksiin. Ostajan kannattaa kysyä rohkeasti lisätietoja kiinteistönvälittäjältä tai myyjältä, mikäli jokin asia jää epäselväksi.

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kultaisen 1920-luvun Suomi

Iloisella ja eteenpäin katsoneella 1920-luvulla Suomi oli vielä nuori valtio, jonka valtiomuodoksi oli valikoitunut tasavalta. Vaikka ajan poliittiset vastakohtaisuudet koettelivat tuoretta parlamentarismia, vuosikymmenellä hyväksyttiin niin yleinen oppivelvollisuuslaki, uskonnonvapauslaki, köyhäinhoitolaki kuin lukuisia muitakin yhteiskuntaa muovanneita lakeja. Myös kieltolaki oli voimassa koko 1920-luvun ajan, vaikka vaatimuksia sen purkamisesta esitettiin.

Kulttuurin puolella kirjailijaryhmä Tulenkantajat pyrki viemään kotimaista kirjallisuutta eurooppalaisempaan suuntaan. Vuosikymmenellä vaikuttivat muun muassa

Uuno Kailas, Ilmari Kianto, Katri Vala ja Mika Waltari. Musiikin kentällä säväyttivät mestarilliset Leevi Madetoja, Aarre Merikanto ja Jean Sibelius, arkkitehtuurin saralla puolestaan Eliel Saarinen ja Alvar Aalto.

1920-luvulla Suomessa myös sekä tehtiin että katsottiin paljon elokuvia. Vuosikymmen oli kotimaisen mykkäelokuvan nousukausi, ja pitkiä elokuvia valmistui vuosina 1919–1929 kaikkiaan 56. Tuolloin nähtiin muun muassa klassikoiksi muodostuneet *Ollin opivuodet*, *Nummisuutarit* ja *Koskenlaskijan morsian*.

Lähde: www.kotus.fi

Pixabay

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä
facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehdestä.

RISTIKKO

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Kirsin kera

Hyttysverbi

Reikänaama

Niska

Jätettä

Tyypilliset

Makeaa

Laulaja

Suojaava

Rinnassa

Alkoholiton

Ajanjakso

VÄLISSÄ X uomia Kahvია

-nenä Peli

KAL-LÉN

Valtio Rasiat

Touko-tytöt

Onnekas

Lihak-sessa

Puuh puuh..

Kauka-lossa

-eläin Töykeät

-KEITTO

Radio-tähti

Lapsel-lisia

Paita -1.

Värah-telyä

30 100:sta

Miehiä veel-läkin

Kos-kekin

Pahoin-voida

Joulu-nakin

Tänään teen

Sar-vekas

Sukua Sannat

-kirja Hienot

Au! Kallonen

Pirkan-maata

"Hal-kovat"

Leh-dessä

Asun-noton

Nimi-ällä-kin

Pohjan-maa?

Leh-mällä

Krim-min kynästä

Puita-1. Alvit-1.

Veron-palautus

Keihään heitossa

Hytti-sen kaimat

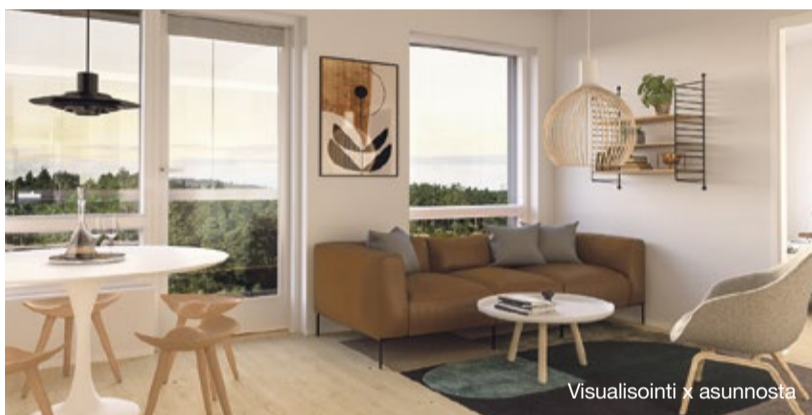
Orgi-naali

Visualisointi Raision Taimesta

yit.fi/asunnot

Nämä kodit ovat ennakkomarkkinoinnissa!

Visualisointi x asunnosta

RAISIO, KUUANLAAKSO

Raision Taimi on nyt ennakkomarkkinoinnissa! Täällä kuulet lintujen laulun ja nautit omasta rauhasta, kuitenkin hyvien kulkuyhteyksien varrella. Kodeissa on moderni lattialämmitys, isoja ikkunapintoja ja huolella mietittyjä kalustusratkaisuja. Kaikissa asunnoissa myös parveke ja useimmissa myös oma sauna.

Raision Taimi

Ennakkomarkkinoinnissa

Kerrostalo, Kuuanlaaksontie 4

Oma tontti. A₂₀₁₈

Esim.	m ²	alk.
2 h+kt	36,5	128 000
2 h+kt	41,5	149 700
3 h+kt	52,0	175 900
3 h+kt+s	72,5	223 100
4 h+kt+s	78,0	239 200

yit.fi/taimi

TURKU, PÄÄSKYVUORENRINNE

Vaihda nykyinen maisemasi ikivihreään mäntymetsään! Pääskynlehdon kahdeksankerroksinen, A-energioluokan hissitalo kuuluu kolmen kerrostalon kokonaisuuteen metsän syleilyssä, lähellä Jaaninojan tunnelmallisia polkuja.

Pääskynlehdon jokaisessa huoneistossa on oma sauna. Leppoisan arjen viimeistelevät lattialämmitys, valoisa oleskelutila, moderni avokeittiö ja hyvät säilytystilat.

2 h+kt+s,
38,5 m²

Turun Pääskynlehto

Ennakkomarkkinoinnissa

Kerrostalo, Pääskysillankatu 9 C

Vuokratontti. A₂₀₁₈

Esim.	m ²	alk.
2 h+kt+s	38,5	166 900
2 h+kt+s	52,0	193 100
3 h+kt+s	60,0	229 500
3-4 h+kt+s	75,0	274 800

yit.fi/pääskynlehto

2 h+kt+s,
52 m²

Muuttovalmiit kodit – hyödynnä Pääskynmetsän tai Friidan kampanjaetu!

yit.fi/vanhasta-uuteen

Haluamme tarjota sinulle mahdollisuuden kodinvaihtoon ilman riskiä kahden asunnon loukusta.

- 1 Vanhan välityspalkkio 0 €.
- 2 Käsiraha uudesta kodista 2 000 €.
- 3 Muutto 0 €.

Etu on voimassa 7.10.–31.12.2024 ja koskee muuttovalmiita YIT Koteja ympäri Suomen. Lue tarkemmat ehdot nettisivuiltamme [yit.fi/vanhasta-uuteen](https://www.yit.fi/vanhasta-uuteen)

Pääskynmetsä,
3 h+kt+s, 71,5 m²

TURKU, PÄÄSKYVUORENRINNE

Turun Pääskynmetsä

Muuttovalmis

Kerrostalo, Pääskysillankatu 9 B

Hyödynnä Vanhasta Uuteen -kampanja-

etu! Vuokratontti. B₂₀₁₈

Esim.	m ²	krs	mh.	vh.
1 h+kt	30,0	7/8	32 450	145 500
2 h+kt+s	38,5	6/8	39 310	177 000
3 h+kt+s	71,5	7/8	59 920	269 500

yit.fi/pääskynmetsä

2 VUODEN VASTIKKEET

Tee kaupat Fabriikin Friidan kodista 23.10.-31.12.2024 välisenä aikana, ja maksamme puolestasi vastikkeet kahden vuoden ajan. Etu sisältää hoito- ja pääomavastikkeet.

yit.fi/friida

Friida,
2 h+kt,
38 m²

TURKU, POHJOLA, FABRIIKKI

Turun Fabriikin Friida

Muuttovalmis

Kerrostalo, Veturikatu 12

Oma tontti. B₂₀₁₈

Esim.	m ²	krs	mh.	vh.
2 h+kt	36,5	2/6	76 440	218 400
2 h+kt	38,0	5/6	77 560	221 600
2 h+kt	48,5	5/6	97 370	278 200
3 h+kt+s	69,0	5/6	133 105	380 300

yit.fi/friida

ANNA MEIDÄN AUTTAA KODIN LÖYTÄMISESSÄ – VARAA YKSITYISESITTELY

YIT Asuntomyynti: Lemminkäisenkatu 59, 20520 Turku, avoinna ma–pe klo 9–16
p. 020 433 7007 (8,35 snt/puhelu + 16,69 snt/min kotimaan puheluista)
asuntomyynti.turku@yit.fi, facebook.com/YitKoti, instagram.com/yitkoti

Käsikirjoitus
MARC CAMOLETTI

Ohjaus
REINO BRAGGE

Suomenmos
AINO PIIROLA

HULVATON JA VAUHDIKAS NAURUPOMMI!

RANSKALAINEN PYJAMA

KATSOJAPALAUTE:

"Kiitos hauska esityksestä, joka todellakin irrotti arjesta! Eipä tulleet työasiat mieleen hykerryttäviä käänteitä seurattaessa."

Ensi-ilta
31.8.2024

KÄSIKIRJOITUS
KAISA KUIKKANIEMI - ESA NIEMINEN - OTTO KANERVA
OHJAUS
OTTO KANERVA
ENSI-ILTA
9.9.2023

Menestysmusikaali Paula Koivuniemestä!
Esitykset jatkuvat vain 14.12.2024 asti!

PAULA!

KATSOJAPALAUTE:

"Upea esitys, täydellisesti suunniteltu ja esitetty korkealaatuinen HUIPPU teatterinautinto!"

LIPPUMYYMÄLÄ

Alfredinkatu 2, Rauma

p. (02) 8376 9900

raumanteatteri@raumanteatteri.fi

MA-PE klo 11-17

raumanteatteri.fi

lippu.fi

RAUMAN TEATTERI

RAHOITUSTA ELÄMÄSI TÄRKEISIIN HANKINTOIHIN

Haluatko toteuttaa kodin remonttihaaveet?
Me autamme sinua löytämään juuri sinun tarpeisiisi sopivan rahoitusvaihtoehdon.

Palvelemme Turussa osoitteessa
Kristiinankatu 4, tervetuloa!

saastopankki.fi

Kalanti-Pyhäranta
Säästöpankki

VUOSIHUOLTO
vain 199€

- Moottoriöljyn (5L) ja öljynsuodattimen vaihdon.
- Moottorin ilmansuodattimen ja raitisilmasuodattimen vaihdon.
- Yli 20 tarkastuskohdetta.
- Dokumentoinnin: huolto merkitään sekä huoltomakkeeseen että huoltokirjaan.

Huollon asiakkaille
3L lasinpesu-
nestettä
KAUPAN PÄÄLLE!

VUOSIHUOLTO
vain 149€

- Moottoriöljyn (5L) ja öljynsuodattimen vaihdon.
- Yli 20 tarkastuskohdetta.
- Dokumentoinnin: huolto merkitään sekä huoltomakkeeseen että huoltokirjaan.

Mainitse
huoltotilauksen
yhteydessä
"JOULUKAMPANJA"

Voimassa
23.12.2024 asti.

Varaa autohuoltosi nyt:

Nuppulantie 34, 20320 Turku
p. 040 766 3109
aninkaistenauto@gmail.com
www.aninkaistenautohuolto.fi